

TA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV, IN JE NAMENJEN ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJA TER SEZNANJANJE OBČINSTVA Z OBRAVNAVO NJIHOVIH ODZIVOV. VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA

JANUAR 2025

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

Objava na spletnem naslovu www.rtv slo.si/varuh: 13. 2. 2025

Končna redakcija: 13. 2. 2025

Pripravile: Marica Uršič Zupan, Katja Karlin Musulin in Mirjana Bijelić

Poudarki v odzivih in odgovorih ter mnenja in priporočila za januar 2025

Januar je prinesel 190 odzivov občinstva. Zelo skromni so bili odzivi radijskih poslušalcev, bilo jih je samo 6, pa še to so bile le manjše pripombe na posamezne voditelje ali glasbeno podlago pod govorom.

Rekordno pa je bilo število odzivov uporabnikov in bralcev MMC-ja. 46 se jih je nabralo, kar je precej nad lanskim mesečnim povprečjem (35). Običajno med njimi prevladujejo pritožbe piscev komentarjev pod članki na spletni strani rtvslo.si zaradi brisanja komentarjev. Tokrat je bilo teh samo 21, več, kar 25, je bilo odzivov na novinarske vsebine. Med njimi je bila sicer samo ena tehtnejša pripomba na novinarska besedila, in sicer na pogosto in ne vedno utemeljeno rabo besede »skrajno« pri oznaki italijanske desne vlade. Večina pripomb se je nanašala na pomanjkljivo in neprofesionalno podpisovanje fotografij z nejasnimi opisi in opuščanjem navedbe, da gre za simbolično ali arhivsko fotografijo. Dva odziva pa sta opozorila na težavo bralcev, ki ne soglašajo s piškotki in zato namesto fotografij z družbenih omrežij na MMC-ju vidijo le prekrižan kvadrat, pri večini drugih medijev (in včasih tudi na MMC-ju) pa fotografijo. Bralec je na to opozoril pri članku o uradnem portretu Melanie Trump, kjer portret ni bil viden, čeprav je bila fotografija dostopna celo brezplačno.

Največ odzivov, 78, je bilo na televizijo. Med njimi jih je bilo razmeroma malo (35) na Informativni program, pa še med temi so prevladovala mnenja o oddajah. Največ kritičnih je bila deležna oddaja Marcel, dva oddaja Politčno s Tanjo Gobec, pohvale pa Tarča. Med tehtnejšimi vsebinskimi odzivi v poročilu izpostavljam vprašanje dveh gledalk, zakaj je TV Slovenija sploh prenašala inavguracijo ameriškega predsednika, drugih pa ne. Omenjamo tudi odziv uredništva oddaje Koda kot primer dobre prakse oziroma doslednega spoštovanja programskih standardov, saj je že brez zahtevka za popravek ali posredovanja varuhinje objavila popravek napačnih navedb v eni prejšnjih oddaj.

Skladno s programskimi standardi se je odzval tudi avtor in urednik oddaje Spomini, ko je prejel pritožbo o neresničnih trditvah sogovornika v oddaji. Ker popravek v tem primeru ne bi izbrisal napačne trditve, je neresnični del izjave izločil iz arhiva oddaje. Na Kulturni in umetniški program se je nanašalo tudi pismo, kritično do »uničevanja« verskih oddaj, pohvali pa sta prejeli oddaja Mestne promenade in slovesnost ob vstopu Slovenije v Evropsko vesoljsko agencijo.

Na Razvedrilni program je prispelo osem odzivov, kar je malo, saj silvestrski program praviloma sproži veliko odzivov. Tokrat je prejel le dve kritiki in eno pohvalo, posnetek koncerta Slovenska muska v Stožicah pa dve kritiki in dve pritožbi, ker ni bil predvajan celoten koncert.

Na Športni program se je nanašalo 11 odzivov, največ na novega komentatorja prenosov alpskega smučanja za moške.

Odzive na TV Slovenija zaključuje pritožba zaradi januarske odsotnosti nekaterih oddaj Razvedrilnega programa in posledično prevelikega števila ponovitev oddaj.

Odzivov na RTV Slovenija je bilo 60. Sem spada tudi 19 odzivov na jezikovno kulturo, med katerimi je bilo kar 14 pritožb na prevod govora ameriškega predsednika Donalda Trumpa ob prisegi, pri katerem je tolmačka izpustila besedo komunizem. Lektorska služba je pojasnila, da izpust besede ni bil nameren in da standardi simultane tolmačenja ne predvidevajo dobesednega prevoda vseh besed, temveč zaradi časovne stiske lahko pride do povzemanja ali izpustov nekaterih besed.

Med sedmimi odzivi na tehnične zadeve v poročilu omenjamo dva, ki sta izpostavila neenakomerno jakost zvoka pri oglasih, prispevkih in studijskih oddajah, pripombo o (pre)majhnem napisu »znova« pri ponovitvah, in pripombo o glasbeni podlagi uvodnih špic informativnih oddaj TV Slovenija, na katero je podrobno odgovoril njihov avtor. Predstavnica gluhih in naglušnih je opozorila na spremljevalno glasbo pri govornih prispevkih, ki otežuje razumevanje vsebine, druga gledalka pa na napačne podnapise za gluhe in naglušne v oddaji Ljudje in zemlja, do katere je prišlo zaradi tehnične napake.

Odzive na vse enote zaključuje kritično pismo o skromnem poročanju o treh dogodkih, varuhinja pa je odgovorila tudi gledalcu, ki ga je zanimalo, kateri zakon je določil zvišanje RTV-prispevka s 1. januarjem 2025.

Januarja je varuhinja zavrnila samo 15 odzivov. Med 25 pritožbami pa ni zaznala večjih kršitev ali odmikov od programskih standardov in poklicnih meril.

Kazalo vsebine

TELEVIZIJA SLOVENIJA.....	5
I. INFORMATIVNI PROGRAM.....	5
»Zakaj prenašate inavguracijo ameriškega predsednika?«	5
Prvi dnevnik in Dnevnik: o dolžini in vsebini	6
Koda: Primer dobre prakse odziva uredništva	7
Odzivno poročilo: »Odpri smo elektronski naslov za oddajo Marcel«	8
Pohvala voditeljici Eriki Žnidaršič za oddajo Tarča, 9. 1.....	8
Mnenje o oddaji Marcel in voditelju	8
Kritike.....	9
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM	9
Protest zaradi »uničevanja« verskih oddaj na TV Slovenija.....	9
Spomini, 7. 1.: »Lažne informacije o družini Sartori«	11
Zahvala za montažo posnetkov v oddaji Počitniški izzivalci, 31. 12.....	13
Pohvali	14
III. RAZVEDRILNI PROGRAM	14
Slovenska muska v Stožicah: »Zakaj ste izrezali dele nastopa s slovensko glasbo?«.....	14
Kritika koncertu Slovenska muska v Stožicah.....	15
IV. ŠPORTNI PROGRAM	15
»Zakaj pri Športu ob 19.45 niste poročali nič o izidih ženskega super VSL?«.....	15
Nov komentator SP v alpskem smučanju za moške	15
Pohvala športnemu programu in komentatorjem	17
V. SPLOŠNO	17
Večerni program TV Slovenija in označbe predvajanih vsebin.....	17
Pohvali	18
Kritika na preveč ponovitev oddaj	19
MMC.....	19
I. NOVINARSKÉ VSEBINE	19
»MMC zelo rad pilepi besedi desna še besedo "skrajna"«	19
»Kar pomnim, je veljalo, da so uradne fotografije proste avtorskih pravic«	20
II. UPORABNIŠKE VSEBINE.....	22
RTV SLOVENIJA	23
I. JEZIKOVNA KULTURA	23
Simultani (ne)prevod in skrajšanje prisege na inavguraciji Donalda Trumpa, 20. 1.	23
»Moti me nepravilna uporaba besede "oblast"«.....	25
Prvi dnevnik, 24. 12.: Napačna raba izraza »ne rabijo«.....	26
Zima je zakon, 4. 1.: »Zakaj voditelj tika gostjo?«	28

II.	OGLAŠEVANJE	28
	»... si želim, da so oddaje brez reklam«.....	28
III.	TEHNIČNE ZADEVE	29
	Preglasno predvajanje oglasov in neenakomerna glasnost predvajanja na TV Slovenija	29
	»Moti me glasba pod špico pri Dnevniku«	31
	Mnenje o premajhnem znaku »ZNOVA«	32
IV.	DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM.....	32
	Ljudje in zemlja, 5. 1.: Napačni podnapisi	32
	»Spremljevalna glasba pri govornih prispevkih je za naglušne osebe moteča in otežuje razumevanje vsebine«	33
V.	RTV-PRISPEVEK	33
	Kje je opredeljeno povišanje RTV-prispevka s 1. 1. 2025?	33
VI.	SPLOŠNO	34
	Mnenje: »Spregledani dogodki javnega značaja«	34
	STATISTIKA	36

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

»Zakaj prenašate inavguracijo ameriškega predsednika?«

Dve gledalki sta vprašali, zakaj je TV Slovenija prenašala inavguracijo ameriškega predsednika Donalda Trumpa, 20. januarja, in izrazili nestrinjanje s prenosom. Navajamo odziva:

»Zakaj prenašate inavguracijo ameriškega predsednika? Kaj je on več od ostalih predsednikov? Potem je treba prenašati vse inavguracije.« (A. B.)

»Ojej, prenos prisege D. Trumpa, a ste vi /.../? Bo tudi prenos predsednika države na Hrvaškem, so prenosi evropskih predsednikov? Ne morem verjet. Ste vi še neodvisni? /.../« (J. Ž.)

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija Polona Fijavž

Za prenos inavguracije ameriškega predsednika smo se odločili zaradi aktualnosti dogodka in zanimanja gledalcev. Ob prisegi vsakega ameriškega predsednika, ki je zanimiva iz več vidikov, sledi govor, v katerem vodja države z največ vpliva na svetu prvič predstavi prioritete in smernice domače in mednarodne politike, te pa pomembno vplivajo na razvoj dogodkov, gospodarstva in družbe tudi v Evropi in posledično Sloveniji. Glede na zanimanje gledalcev iz prejšnjih let se nam kot javnemu servisu zdi pomembno, da številnim gledalcem, ki jih tematika zanima, omogočimo neposredni prenos in prevod govora in komentiranje dogodkov v slovenskem jeziku. Pomembno je tudi, da je dogodek pospremljen s slovenskimi poznavalci in komentatorji. Kot kažejo podatki o gledanosti, je bila odločitev upravičena.

Pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve Rok Smolej

Odgovoru odgovorne urednice, dodajam, da je TV Slovenija prenašala tudi prejšnje inavguracije ameriških predsednikov in da je bila zadnja inavguracija najbolj gledana vsebina dneva na TV Slovenija, kar kaže na velik interes javnosti.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Odgovoroma dodajam, da Zakon o RTV Slovenija v 4. členu navaja seznam nalog, ki jih mora RTV Slovenija izvajati kot javno službo. Med njimi je na prvem mestu navedeno, da *»zagotavlja verodostojne in nepristranske informativne oddaje, s katerimi celovito obvešča o političnem dogajanju doma in v zamejstvu, o pomembnih dogodkih v preostalih evropskih državah, zlasti članicah Evropske unije, in o pomembnih svetovnih temah tako, da posredovane vsebine omogočajo objektivno javno obveščenost državljanov Republike Slovenije, Slovencev po svetu, pripadnikov slovenskih narodnih manjšin v Italiji, Avstriji in Madžarski, avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji ter romske skupnosti, ki živi v Sloveniji;«*

Oblika takšne informativne oddaje je tudi neposredni prenos inavguracije, dopolnjen s komentarji in informacijami o dogodku. Če ste sledili prenosu, ste verjetno tudi slišali, da mu v

ZDA dajejo posebno težo zaradi poudarjanja demokratičnosti postopka prenosa oblasti z enega na drugega predsednika, ne glede na to, kateri konkretni osebi sta v obeh vlogah. To je pomembno tudi z vidika ohranjanja demokratičnih vrednot v svetu.

Pomembno uredniško merilo pri odločanju o prenosu inavguracije pa mora biti predvsem to, kako pomembno je to za Slovenijo. Vloga predsednika ZDA (ne glede na to, kdo zaseda to mesto) je v svetu tako pomembna, da v marsičem vpliva tudi na Slovenijo, zato je prav, da so že takoj po nastopu mandata z njegovimi načrti in razmišljanji seznanjeni tudi slovenski državljani. Predsedniki mnogih drugih držav tako pomembne vloge v svetu in vpliva na Slovenijo pač nimajo.

Zato menim, da je bila odločitev Informativnega programa TV Slovenija za prenos inavguracije primerna.

Prvi dnevnik in Dnevnik: o dolžini in vsebini

Gledalec **J. A.** se je odzval na dolžine in vsebine Prvega dnevnika in Dnevnika:

»Vredno posebne omembe je stanje dnevnika ob 13.00 in 19.00. Skrajno problematično se mi zdi, da je dolžina dnevnika v obeh primerih nekje med 10 in 15 minutami, kar dopušča le nekaj več kot pregled izbranih tem dneva. Kakršne koli globlje analize so zato praviloma izven govora, če pa te že obstajajo, pa zasedejo večino časovnega obsega oddaje. Ne le to, razvidno je skrajno ponavljanje vsebin med obema dnevnikoma, tako v obsegu kot tudi v globini snovi. Morda sem v zmoti, a sklepal bi, da je namen dnevnika ob 13.00 uvodnik – kratek in jedrnat pregled vsebin dneva, ob 19.00 pa nato nastopi resnejši, globlji, bolj celovit, bolj strokoven pregled tem, ki so bile pokrite ob 13.00 in tudi drugih tem?

V okviru tega bi izpostavil še insistenco vstavljanja športnih tem v vsebine dnevnika, četudi obstaja poseben vsakodneven razdelek z naslovom »Šport«. Cinik bi to označil za skrito željo novinarjev dnevnoinformativnega programa, da raje poročajo o športu kot o vsebinah, ki so dejansko pomembne in ki bi lahko vznemirile nežna srca gledalcev. /.../.«

ODGOVOR VARUHI NJE Z MNENJEM

Glede dolžine Prvega dnevnika in Dnevnika odgovarjam: [Prvi dnevnik](#) je dolg v povprečju 15 minut, pregled zadnjih oddaj kaže, da je bil najkrajši dolg 13.31, najdaljši pa 16.41.

[Dnevnik](#) pa je dvakrat daljši. Ob delavnikih je večinoma dolg pol ure, najkrajši je bil v zadnjem mesecu dolg 27.53, najdaljši pa 31.37. Samo ob sobotah in nedeljah je Dnevnik krajši, okrog 17 minut, v zadnjih dneh je bil najkrajši dolg 13.47, najdaljši pa 18.57.

Glede razporeditve vsebin v Prvem dnevniku in Dnevniku imate prav. Vsebinska zasnova za Prvi dnevnik navaja: »Prvi dnevnik ob 13.00 z najpomembnejšimi novicami iz domovine in sveta, vsak dan v tednu.« Oddaja Dnevnik pa je opisana tako: »Osrednja informativna oddaja TV Slovenija. Z ogledom Dnevnika si zagotovite učinkovit dnevni pregled dogodkov doma in po svetu oz. enourni odmerek informacij, ki so jih čez dan zbrali dopisniki in posebni poročevalci iz svetovnih prestolnic, dopisniki iz vse Slovenije ter novinarji uredništev notranjepolitičnih in gospodarskih, zunanjepolitičnih, športnih in kulturnih oddaj.«

Tudi ta opis kaže, da Dnevnik vključuje najpomembnejše dogodke z vseh področij, tudi športa. Šport pa dobi v Dnevniku prostor, ko športni dogodek presega ozke športne okvirje in je družbeno pomemben ali zanimiv za najširši krog gledalcev.

Koda: Primer dobre prakse odziva uredništva

Gledalec **B. P.** je varuhinji poslal v vednost dopisovanje z uredništvom oddaje Koda, pritožil se je namreč na eno od oddaj:

»V spletnem arhivu sem si ogledal že skoraj mesec dni star prispevek v oddaji Koda, ki pripoveduje o [sporni praksi proizvajalcev videoiger](#). V napovedi prispevka je voditeljica oddaje dejala: »Več kot polovica potrošnikov v Evropski uniji redno igra videoigre. In te so donosen posel - lani so njihovim ustvarjalcem prinesle dobrih 175 milijard evrov dobička. Znatno del tega zneska pa ni povezan s prodajo opreme in iger, temveč s številnimi dodatki, ki jih morajo igralci kupiti, če želijo igrati naprej.« Meni se navedeni podatek o dobičku zdi prav neverjetno visok, zato vas prosim za natančno navedbo vira, iz katerega ste ta podatek pridobil. /.../«

Urednica Kode Ines Kočar

Očitno je ob pripravi oddaje prišlo do napake. Ob pokrivanju širokega spektra tem, kadrovske podhranjenosti in konstantni časovni stiski lahko pride tudi do napak. Te nikakor niso opravičljive, se pa dogajajo. V oddaji, ki bo objavljena 18. 1., bomo napako popravili. Naslednja (izid 11. 1.) je namreč že posneta.

Gledalec se je odzval:

»Hvala za sporočilo in obetano objavo popravka. Menim, da z napakami ni nič hudo narobe, saj jih vsi delamo veliko, iz zmotljivosti, raztresenosti, nevednosti ... Pomembno je, da jih prepoznamo in popravimo.«

ODGOVOR VARUHIJNE Z MNENJEM IN POHVALO

Zahvaljujem se gledalcu za opozorilo na napako in urednici oddaje Koda, ki je napako priznala, se zanjo gledalcem opravičila in objavila popravek.

Varuhinja se zavedam, da se ob tisočih minutah in besedah programa tu in tam neizogibno pripetijo tudi napake. Vse nimajo enake teže, saj je to odvisno tako od napake same kot tudi od programa in konteksta, v katerem se zgodijo. Tudi objava popravka v vseh oddajah ni enako enostavna.

Oddaja Koda ga je objavila v celoti in na primeren način, še preden je bila zanj zaprošena po zakonski poti. S tem je spoštovala programske standarde, ki v točki 5, o odgovornosti, navajajo: *»Odgovornost javnega medija do javnosti je temelj medsebojnega zaupanja. Odgovornost v tem primeru pomeni, da RTV Slovenija jamči za kakovost predvajanih vsebin, skrbi za nenehno strokovno izpopolnjevanje ustvarjalcev in odgovornih za delovanje javnega medija in njihove stabilne delovne pogoje ter transparentnost tako v upravljanju in porabi javnih sredstev kot v pripravljanju programskih vsebin. Bistvene sestavine odgovornosti so popravljanje lastnih napak, pojasnjevanje uredniških dilem in odločitev ter dialog z občinstvom.«*

Odzivno poročilo: »Odprli smo elektronski naslov za oddajo Marcel«

Gledalec je decembra v odzivu vprašal, zakaj oddaja Marcel nima elektronskega naslova, prek katerega bi gledalci lahko komunicirali z ustvarjalci oddaje. Varuhinja je v odgovoru z mnenjem napisala, da je vsekakor primerno, da je vsaka oddaja dosegljiva gledalkam in gledalcem tudi prek elektronske pošte in priporočila uredništvu Informativnega programa, da preveri obstoječe načine komuniciranja posameznih oddaj ali uredništev z občinstvom, jih morda revidira, poenoti ... Odziv gledalca, odgovor urednika tedenskih oddaj in odgovor varuhinje z mnenjem in priporočilom so objavljeni v [mesečnem poročilu za december](#) (str. 11-12).

ODZIVNO POROČILO urednika tedenskih oddaj Informativnega programa TV Slovenija Dejana Ladike na priporočilo varuhinje

Odprli smo elektronski naslov za oddajo Marcel (marcel@rtvslo.si), ki je bil objavljen tudi v končni špici včerajšnje oddaje in bo odslej tudi v vseh prihodnjih, tako da bodo lahko gledalci tudi na tak sporočali svoja mnenja, kritike, vprašanja v zvezi z oddajo.

Pohvala voditeljici Eriki Žnidaršič za oddajo Tarča, 9. 1.

»/.../ Vam z veselim srcem oddam svojo pohvalo novinarki Eriki Žnidaršič za vodenje TV-oddaje Tarča, dne 9. 1. 2025.

To je bila krasna, dobra ter koristna oddaja, tukaj ne mislim na temo oddaje, ker je žalostno dejstvo, česa se ljudje poslužujejo, da bi prišli do svojega zaslužka.

V to oddajo so bili poklicani pravi ljudje, od vseh navzočih v TV-oddaji se je meni osebno najbolj dopadel najmlajši udeleženec, ker je odkrito povedal ter predlagal prave stvari.

To, kar je krasilo to oddajo, je dejstvo, da se kljub takem težkemu dejstvu, sodelujoči v TV-oddaji prvič niso nič kregali. Tudi voditeljica je pristopila k segmentnem vodenju, tako da so lahko sodelovali vsi udeleženci v vsakem segmentu, in verjamem, da je voditeljica s to oddajo spregovorila mnogim rejcem perutnine in osebno pričakujem, da bodo pričeli pravilno rediti perutnino.« (P. S.)

Mnenje o oddaji Marcel in voditelju

»Po dolgem času se spet oglašam, tokrat v zvezi z oddajo Marcel. Gre preprosto za to, da mi je vsebina oddaj sicer všeč, da gospod Štefančič izbira zelo primerne sogovornike za posamezne teme, me pa vedno bolj moti njegov način vodenja. Ko on zastavi gostu vprašanje, mu sploh ne da časa za premislek, je neučakan in vpada v besedo. Tako sogovornik ne uspe odgovoriti, kaj šele obrazložiti odgovora. To je moteče tudi za več mojih znancev. /.../ Dodala bi le to, da je tako vodenje nevljudno tako do sogovornikov kot do nas gledalcev.« (V. P. F.)

Kritike

Na oddajo [Politično s Tanjo Gobec, 12. 1.](#)

»Tokrat vam pišem zadnjič, ker sem spoznal, da nima nobenega smisla. Bolj ko pričakujem, da bo v nekem trenutku vaša (ne naša!) nenacionalna televizija ob tako velikem številu "intelektualcev" končno enkrat stremela k pluralnosti, k neodvisnemu poročanju, prikazom vseh stališč, iskanju resnice ..., bolj sem razočaran. Imamo zadnjega bivšega predsednika Slovenije Boruta Pahorja, ki ga vabijo po celem svetu, ga poslušajo, celo najamejo ga, da jih podučuje. Vi pa v goste vabite Milana Kučana /.../ In vi naj bi bili nacionalni medij? Neodvisni? Novinarji? /.../« (A. D.)

»Pritožil bi se, ker je nacionalna TVS v oddaji Politično gostila /.../ Kučana. TVS, 12. 1. 2025. Z možnostjo pojavljanja na TVS daje nacionalna TV /.../ možnost promocije njegovih stališč in s tem ohranjanja vpliva na dogajanje v Sloveniji. /.../« (K. E.)

Na oddajo [Marcel, 20. 1.](#)

»Pritožbo imam na celotno včerajšnjo oddajo Marcel, ki jo vodi Marcel Stefančič. Oddajo sem gledala po dolgem času v upanju, da ste na RTV izboljšali vsebine vsled povečanja RTV-prispevka, pa seveda bila razočarana. Voditelja je očitno popolnoma povozil čas. Povabljenim postavlja vprašanja, odgovorov ne razume ali jih noče razumeti oz. vsebino odgovora, ki ni po njegovem, presliši. Tudi odgovora na vprašanje: »Ali je Donald Trump fašist?« od sogovornice nikakor ni razumel, pa je lepo razložila (kolikor ji je seveda pustil), da so današnje generacije drugačne, odraščajo v drugačnem (digitalnem) svetu, z drugimi vrednotami in se oprijemajo drugačnih ideologij. Svet se pač vrti v to smer in ne glede, ali voditelj to sprejme ali ne. /.../ Če že moramo obvezno plačati RTV-prispevek, smo lahko tudi kritični.« (V. M.)

Na voditelja oddaje Marcel

»Kaj se dogaja z Marcelom? Zakaj prekinja goste v svoji oddaji in jim ne dovoli, da bi odgovorili na zastavljeno vprašanje!? To vendar ne gre! Če ne, pa naj sam odgovarja na svoja vprašanja. Ta oddaja je izgubila sijaj!« (H. K.)

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

Protest zaradi »uničevanja« verskih oddaj na TV Slovenija

Gledalec J. A. se je s protestnim pismom odzval na verski program, še posebej na oddajo Obzorja duha:

»Sem redni gledalec TV Slovenija, saj sem do sedaj tudi redno plačeval RTV-prispevek. Toda kar ste sedaj naredili iz naše nacionalne RTV, je razlog za tehten premislek in protest. Z vašimi koraki uničujete naš nacionalni medij.

Način poročanja o dogodkih v Sloveniji in v svetu je padel na najslabšo raven v sodobni Sloveniji. Veliko je dogodkov verskega značaja, ki se jih udeležujejo tisoči državljanov, a o njih RTV SLO ne poroča. To pomeni, da imate nas, vernike, za manjvredne ali tudi ničvredne državljane. A vseeno smo plačniki RTV-prispevka. Zakaj že?

Zadnji uničujoč poseg pa so verske oddaja TV Slovenija. Že prejšnji teden ste povedali, da bo oddaja osvežena. Kje je osvežitev? To nedeljo (op. a.: 19. 1. 2025) se je oddaja Obzorja duha začela 10 minut prezgodaj. V vseh medijih, ki jih spremljam, je bilo zapisano, da bo oddaja ob 11.25. Na to sem opozoril tudi moje starše, ki po 80. letu potrebujejo pomoč. Oddaja pa se je začela že prej. Zakaj tako? Zato, da ne bomo več gledali vaših oddaj? Odvrčate nas od gledanja nacionalne televizije! Sporočil bom tudi na časopis Družina, ki objavlja RTV-spred nacionalke, naj tega ne objavlja več, ker ga samovoljno spreminjate.

V oddaji ni nihče povedal, da je prišlo do kakršne koli spremembe! Gre torej za popolno samovoljo urednikov in z njimi tudi cele televizije?

Pojavil se je nov urednik, ki nima niti za obleko in čevlje. Prejšnji teden ni imel niti srajce. Škandal na nivoju, ki ga imate do verske oddaje. Nekdaj je bila voditeljica primorana, da nosi vašo obleko, sedaj pa mora voditelj sam najti nekaj za v studio. /.../

Oddaja naj bi šele ta teden poročala o svetem letu 2025. Je to osvežitev? O tem poveste samo, da je 27 svetoletnih cerkva v Sloveniji. Začelo se je sveto leto v vseh škofijah že 29. decembra 2024. A o tem niste pokazali niti ene fotografije, kaj šele, da bi imeli vsaj en posnetek vsaj iz ene škofije ali svetoletne cerkve. Skupaj se je zbralo gotovo več tisoč ljudi. Ničesar o tako velikih dogodkih nimate. /.../ Tudi o tradicionalnih dogodkih v Cerkvi v Sloveniji poročate s posnetki izpred 5 let. Tako ste nam pokazali nuncijski Juliusza Janusza, ki ga že od leta 2019 ni več v Sloveniji. /.../

Zamenjali ste urednika oddaje Obzorja duha. Niti z eno besedo niste povedali, zakaj ni več dolgoletne voditeljica Romane Kocjančič. Bila je ikona te oddaje. Sedaj ni več urednica, smo lahko prebrali v zaključnem kolofonu. Tak odnos imate do svojih zaposlenih? /.../ V vseh okoljih se trudijo, da bi dobili žensko voditeljico, vi pa ste šli ravno v obratno smer.

Že prav. Gospodu Petru Peršetu želim veliko uspehov. /.../

Kdo je sploh še odgovoren za delovanje verskih oddaj? /.../ Nenazadnje: Obzorja duha je bila zadnja oddaja, ki je še bila vredna oglada s strani katoliškega vernika. /.../«

Skupen odgovor odgovornega urednika Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenija **Andraža Pöschla** in urednika Uredništva verskih oddaj TV Slovenija **Vida Stanovnika**

Oddaja Obzorja duha s podnaslovom Edinost v različnosti, ki je bila predvajana 19. 1. 2025, je predstavila dialog med različnimi krščanskimi cerkvami. V dogovoru s Koordinacijo predvajanja je bila oddaja daljša. Dolžina je bila določena v petek, 17. 1. 2025. Zaradi daljše minutaže je bila oddaja predvajana prej, kot je bila napovedana v tiskanih medijih, za kar se gledalcu iskreno opravičujemo. Na straneh TTX/MMC RTV Slovenija je bila točna ura predvajanja dopolnjena v petek, 17. 1. 2025.

Oddaja Obzorja duha je v letu 2025 doživela nekaj sprememb. Ohranili smo vsebinske poudarke oddaje in jih povezali v štiri rubrike; dodatno pa več pozornosti namenjamo dogajanju in osebam na lokalni, župnijski ravni. Oddajo sooblikuje dosedanja novinarska ekipa Uredništva

verskih oddaj. Sodelavci za določeno obdobje prevzemajo različne naloge pri oblikovanju posamezne oddaje. Za obleko voditelja posamezne oddaje redno skrbijo stilisti, ki svoje delo kvalitetno opravijo.

V Uredništvu verskih oddaj nastajajo oddaje, ki spremljajo dogajanje v številnih in različnih verskih skupnostih. Med drugim TV Slovenija vsako nedeljo neposredno prenaša maše in evangeličanska bogoslužja. Ob velikih krščanskih praznikih realiziramo še bogatejši program. Ob začetku jubilejnega leta 2025, 24. 12. 2024, so lahko gledalci neposredno spremljali slovesnost odpiranja svetih vrat. Sveto leto je bila tudi tema januarske oddaje Sveto in svet. Dogajanja, povezana s svetim letom, pa bomo redno spremljali tudi v tedenski oddaji uredništva Obzorja duha.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Menim, da sta urednik in odgovorni urednik podrobno in utemeljeno odgovorila na večino vaših pomislekov in očitkov. Glede zgodnejšega začetka oddaje sta pojasnila, da je bil razlog za to daljša oddaja. Običajno so oddaje Obzorja duha dolge 35 minut ali nekoliko manj, ta je bila dobre 4 minute daljša. Ker je na sporedu pred oddajo Ljudje in zemlja in Prvim dnevnikom, ki je vsak dan na sporedu točno ob 13. uri, se morajo oddaje, ki so na sporedu pred Prvim dnevnikom, razporediti tako, da se končajo do 13. ure. Če so daljše kot običajno, se morajo torej začeti prej. Za predčasen začetek sta se urednika primerno opravičila.

Sicer pa so gledalci z daljšo oddajo prejeli več verskih vsebin.

Urednik in odgovorni urednik sta pojasnila tudi novosti oddaje v letu 2025 in skrb za garderobo voditelja. Glede oblačil voditeljev in drugih, ki nastopajo pred kamero, Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija navajajo: *»Pri poročanju s formalnih dogodkov (seje, kongresi, razstave) in pri vodenju studijskih oddaj so voditelji in novinarji dolžni nositi formalna oblačila. Pri poročanju s terena ali kriznih žarišč ne veljajo tako stroga pravila oblačenja. Nastopajoči v drugih oddajah so oblečeni v skladu z zasnovo oddaje.«*

Zasnova oddaje vključuje tudi obleko voditelja, ki za moške voditelje ni nujno klasična obleka s srajco in kravato.

Glede pozornosti, ki so jo verske oddaje posvetile začetku Svetega letu, ste urednika pojasnila, da so ga obeležili s prenosom uvodne slovesnosti in z januarsko oddajo Sveto in svet. Menim, da je to primerna pozornost.

Tudi sicer v Programsko-produkcijskem načrtu za leto 2025 obseg verskih oddaj in prenosov nedeljskih bogoslužij ni manjši kot v letu 2024, zato je vaš vtis o zapostavljenosti verskih vsebin morda povzročila nejevolja ob eni oddaji, ki se je izjemoma začela deset minut prej kot običajno. Upam, da je ta vtis napačen in vam bodo oddaje prinesle dovolj zanimivih in pomembnih verskih vsebin.

Spomini, 7. 1.: »Lažne informacije o družini Sartori«

Gledalec J. S. se je v imenu celotne družine S. odzval na oddajo Spomini z naslovom [Bratje Suhadolc; Anton Suhadolc, 1. del](#), ki je bila na sporedu 7. januarja. Povzemamo odziv:

»/.../ V oddaji Spomini, v kateri je kot govornik nastopal gospod Anton Suhadolc, /.../ 1. del, od minute 9:45 naprej, je /.../ podal nekaj lažnih informacij. Prva je ta, da govori o vnuku svojega bratranca, ki se je smrtno ponesrečil s traktorjem. Naj vam pojasnim: tisti, ki se je ponesrečil, je bil moj oče. Moj oče je bil sin Antonovega bratranca. Vnuk pa sem jaz in sem še živ! Druga lažna izjava je: »da je imovina družine Sartori šla v tuje roke, v roke žene pokojnega«. Ta trditev je lažna, saj je celotna imovina družine Sartori, ki jo je moj pokojni oče podedoval po svojem očetu, pripadla oziroma bila zapisana na pokojnikove tri otroke – torej name, mojo sestro in brata. Moja mama pa je prejela le manjši delež – govorimo o nekaj odstotkih dediščine. /.../ Družini Sartori se je zgodila huda družinska tragedija pred slabimi desetimi leti, v kateri smo izgubili očeta in moža. Izjave, ki jih je gospod Anton podal, načenjajo še nezaceljene rane, nas osramočujejo in razžaljujejo. V imenu celotne družine zahtevam, da se RTV vsaj javno opraviči in popravi te izjave.«

Urednik in avtor oddaje Spomini Janez Lombergar

Zelo mi je žal, da je prišlo do tega neželenega zapleta, ki ga je povzročil del pripovedi prof. dr. Antona Suhadolca, ko govori o domu svoje mame in njenem bratu Ernestu ter njegovih naslednikih.

To, da je g. Suhadolc dejal, da se je tragično ponesrečil vnuk njegovega bratranca in ne bratrančev sin, kot bi bilo prav, je po mojem mnenju zgolj njegova pomota, omemba, da je Sartorijeva imovina prešla v roke vdove ponesrečenca, pa je očitno posledica njegovega nepoznavanja resničnih dediščinskih dejstev. Ne glede na vse, je dejstvo, kot ste zapisali, da ta del pripovedi ne ustreza resnici.

Ne morem pa verjeti, da bi bile te izjave g. Suhadolca lahko namerno izrečene s težnjo, da vas užalijo in prizadenejo.

Res mi je žal, da se je to zgodilo, to je prvi tak primer, ki sem ga doživel v več kot desetletju, kar ustvarjam oddaje Spomini in niti pomislil nisem, da bi bilo s tem delom pripovedi lahko kaj narobe.

Še v tem tednu bom sporni del pripovedi izrezal iz oddaje in potem bomo s popravljeno verzijo zamenjali tudi oddajo, ki je v našem arhivu in je dostopna gledalcem.

Tudi za vse ponovitve bo uporabljena popravljena verzija oddaje.

Kot uredniku in avtorju oddaje mi je iskreno žal, da je do tega prišlo in se vam opravičujem. /.../ Kar pa zadeva pripravo in objavo popravka oz. prikaza nasprotnih dejstev, vem, da vam je varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev poslala pravila, kako v skladu z zakonom poteka postopek.

V zvezi s tem se lahko po predpisani uradni poti obrnete na odgovornega urednika Kulturnega in umetniškega programa.

Jaz lahko v tem primeru naredim le to, kar je v domeni mojih pristojnosti, torej da z izrezom spornega dela pripovedi oddajo popravim, kar je v tem primeru tudi moja dolžnost.

Mislím, da je v tem primeru izrez spornega dela iz oddaje tudi bistveni ukrep.

Še enkrat se vam opravičujem za to, kar se je zgodilo.

Gledalec J. S. se je odzval:

»Najlepša hvala za vaš prijazen odgovor. Glede tega, ali je bila napaka storjena namerno ali nenamerno, menim, da razprava ni smiselna; pomembno je zgolj dejstvo, da je do napake prišlo. Če vas prav razumem, nameravate sporni del oddaje izrezati, vendar ga ne boste nadomestili s popravljenim posnetkom? /.../«

Urednik in avtor oddaje Spomini Janez Lombergar

/.../ Ob dejstvu, da je prišlo v delu pripovedi g. Suhadolca do podajanja neresnic, lahko kot avtor oddaje seveda v okviru mojih pristojnosti sporni del izrežem, umaknem iz oddaje in bo tako popravljena oddaja na razpolago za prihodnje ponovitve oz. bo v našem RTV-arhivu sedanja verzija oddaje nadomeščena s popravljenim (za sporni del skrajšano). /.../

Na novo posneti tega dela pripovedi s g. Suhadolcem se ne da in kaj takega tudi ni v uveljavljeni praksi. /.../

Kar pa zadeva zakonsko opredeljeno pravico do popravka /.../ To je v praksi videti tako, da se po predvajanju ene naslednjih oddaj Spomini po koncu oddaje objavi na ekranu napis, ki vsebuje sporne navedbe in potem vaš prikaz resničnega stanja stvari. /.../ Ampak – popravek ne zadeva ponovnega snemanja spornega dela, ampak le zapisan popravek, kaj je bilo navedeno v pripovedi in kakšna so resnična dejstva.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Avtor in urednik oddaje Spomini je prisluhnil vašim argumentom in ukrepal tako, kot je lahko - z umikom spornega dela vsebine iz oddaje, ki je tako v arhivu dostopna brez dela z netočnimi navedbami.

Za izjave sogovornikov v oddajah so odgovorni sogovorniki, programski ustvarjalci pa so dolžni že med snemanjem poseči v pogovor, če vedo, da sogovornik navaja nekaj, kar ne drži. V vašem primeru avtor oddaje tega ni vedel, zato med snemanjem pogovora ni mogel poseči v besede sogovornika. Da napačna vsebina ne bi ostala še naprej dostopna javnosti, pa jo je naknadno izločil.

Menim, da je avtor ravnal primerno. Seznanil vas je tudi z možnostjo popravka, pa tudi s tem, česa popravek ne more zagotoviti.

Zahvala za montažo posnetkov v oddaji Počitniški izzivalci, 31. 12.

V. S. z OŠ Tabor Logatec se je ustvarjalcem oddaje Počitniški izzivalci zahvalila za dobro sodelovanje in montažo posnetkov Simfoničnega orkestra Cantabile iz Logatca in tamkajšnjih športnih dejavnosti v oddaji, ki je bila na sporedu 31. decembra 2024. Zahvalo je v vednost poslala tudi varuhinji:

»Zahvaljujem se vam in vaši ekipi za čudovito montažo naših amaterskih posnetkov v zaokroženo celoto. Hvala vam za ves vloženi trud in sploh za ponujeno priložnost. Naši učenci so je bili zelo veseli in so že nestrpnost pričakovali torkovo oddajo Počitniški izzivalci.

V novem letu vam želim še veliko navdiha in uspeha pri ustvarjanju kakovostnega mladinskega programa.«

Pohvali

Slovesnosti ob vstopu Slovenije v Evropsko vesoljsko agencijo (ESA): [Slovenija, majhna na Zemlji, velika v vesolju](#), prenos iz Centra Noordung v Vitanju, 10. 1.

»Zelo, zelo sem uživala ob slovesnosti ob vstopu Slovenije v Evropsko vesoljsko agencijo. Tako dobre slovesnosti že dolgo nisem videla. Vse čestitke in moj poklon ustvarjalcem, režiserjem, izvajalcem, govornikom in vsem, res vsem, ki so pripomogli, da ja bila slovesnost tako čarobna.« (V. R.)

Oddajam [Mestne promenade](#)

»Rad bi izrazil hvaležnost in iskreno pohvalo za oddajo Mestne Promenade. Res mi je v zelo velik užitek gledati te oddaje in naj povem, da me navdajajo z zelo dobro voljo in ljubeznijo za Slovenijo in Slovence! Hvala za res dobro delo!« (L. M.)

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

Slovenska muska v Stožicah: »Zakaj ste izrezali dele nastopa s slovensko glasbo?«

Gledalec in gledalka sta vprašala, zakaj TV Slovenija ni predvajala celotnega koncerta Slovenska muska v Stožicah, 31. decembra. Navajamo odziva:

»Mi zaupate, zakaj ste izrezali ven dele nastopa s slovensko glasbo, medtem ko je bila /.../ praktično vsa? Pomeni, da se vnovič potrjuje, da smo srboslovenija. Tako je. Ni bilo odlomkov /.../, dejansko ni bilo niti začetka (Hitmaher). Žalostno pa je, da je zgolj naslov "slovenska muska", rola pa se ogromno /.../ pleharihade, izrezalo pa se je slovensko muziko /.../.« (J. N.)

»Pri ogledu Slovenske muske sem opazila, da v njej ni bila predvajana točka, v kateri nastopajo "nutrije". Lahko pojasnite, kaj je bil razlog in po kakšnem ključu se je odločalo, katere vsebine ne bo na posnetku?« (T. H. S.)

Odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija Mario Galunič

Najprej moramo pojasniti, da je javna prireditvev dogodek, ki nikakor ne zagotavlja, da bo televizijska oddaja tega dogodka po vsebini povsem identična. V postprodukciji vselej prihaja do posegov in prilagajanj, ki nastanejo iz tehničnih in vsebinskih razlogov, prav tako je zunanji producent moral oddajo, ki smo jo predvajali, skrajšati na dolžino, ki smo jo naročili. V silvestrskem večeru je namreč vsaka minuta (bila) pomembna. Kaj vse je producent izrezal, kaj je torej bilo predstavljeno na prireditvi in ne v oddaji, niti ne vemo. Pomembno je torej ne enačiti prireditve in oddaje, gre za dve precej različni formi, vsaka ima svoje zakonitosti.

Lahko pa potrdimo, da za eno glasbeno točko nismo uspeli/mogli urediti pravic za uporabo t. i. tuje znane glasbe v TV-oddaji (gre za posebno vrsto 'založniških' pravic, ki se urejajo zgolj za predvajanje na televiziji), zato te skladbe v televizijski oddaji ni bilo. Tovrstni posegi so pri našem delu običajni in pravzaprav ni koncerta/prireditve, ki bi ga objavili v integralni verziji.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Menim, da je urednik podrobno in primerno pojasnil, zakaj TV Slovenija ni predvajala celotnega koncerta in upam, da ste s pojasnilom zadovoljni.

Kritika koncertu Slovenska muska v Stožicah

»Pridružujem se vsem, ki jim v novoletnem večeru ni bila všeč "Slovenska muska". Bizovičar bi bil odličen, če ne bi bil posmehljiv, ciničen in včasih tudi prostaški. In v slovensko musko je stlačil marsikaj neslovenskega in neokusnega. Taka oddaja res ne sodi v novoletni program na nacionalki.« (V. Ž.)

IV. ŠPORTNI PROGRAM

»Zakaj pri Športu ob 19.45 niste poročali nič o izidih ženskega super VSL?«

Gledalca **M. A.** je zanimalo, zakaj 12. decembra v Športu po Dnevniku niso poročali o ženskem superveleslalomu:

»Vprašal bi, zakaj pri Športu ob 19.45 (op. a.: 12. 1. 2025) niste poročali nič o izidih ženskega super veleslaloma?«

Urednik Uredništva športnih novic na TV Slovenija **Anže Bašelj**

Poročali smo v poročilih ob 13., 17. in 22. uri. V Športu po Dnevniku pa smo bili predolgi in smo ocenili, da so gledalci to informacijo že dobili. Takšna je bila moja (uredniška) odločitev. Ob vikendih je veliko število športov, tako da smo velikokrat primorani povleči tudi takšne poteze. Imeli pa smo tudi prenos, novica je bila objavljena tudi na spletni strani.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Menim, da je urednik pojasnil način objavljanja posameznih izidov in njihovo razporeditev v štirih športih poročilih na ta dan.

Nov komentator SP v alpskem smučanju za moške

Dva gledalca in ena gledalka so se odzvali na novega komentatorja tekem svetovnega pokala v alpskem smučanju za moške. Gledalec **P. P.** je vprašal, zakaj prenosa ne komentirata več Urban Laurenčič in Matjaž Vrhovnik:

»Zanima me, zakaj prenosa moškega svetovnega pokala v alpskem smučanju ne komentira več Urban Laurenčič kot tudi Matjaž Vrhovnik? Ali obstaja kakšen poseben razlog, da je Urbana zamenjal nov komentator? Čeprav sem prijetno presenečen nad kakovostjo prenosa, menim, da je Urban s svojim slogom in poznavanjem tega športa resnično v ligi zase, še posebej v kombinaciji z Matjažem. Njuna komentarja sta za mnoge ljubitelje alpskega smučanja nepogrešljiv del izkušnje ob spremljanju tekem. Zanima me, ali gre za dokončno prekinitev

sodelovanja ali zgolj za začasni premor? Hvaležen bom za vaš odgovor, saj je Urban za nas, prave navijače alpskega smučanja, enako pomemben del nacionalne ekipe kot fantje v "belem cirkusu".«

Urednik Uredništva športnih oddaj in prenosov na TV Slovenija Tomaž Hudomalj

Urban Laurenčič in Matjaž Vrhovnik še naprej redno komentirata moške tekme svetovnega pokala v alpskem smučanju. Smo pa že v lanski sezoni dodali novega reporterja, ker je delo za samo enega človeka zelo zahtevno (vsak vikend od novembra do marca, ob tem pa seveda še ostale obveznosti). Jan Franc je mlajši sodelavec, ki kaže velik potencial, je zelo zavzet in tudi lepo napreduje. V letošnji sezoni bosta Urban Laurenčič in Matjaž Vrhovnik skupaj komentirala 21 moških tekem, Urban Laurenčič jih bo sam komentiral devet, Jan Franc Podbrežnik pa bo komentiral 12 tekem.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Iz odgovora je razvidno, da boste še velikokrat lahko uživali ob komentiranju vaših najljubših komentatorjev. Odgovor pa tudi lepo pojasnjuje, zakaj mora biti komentatorjev več. Skupaj z vami upam, da vam bo postal všeč tudi novi komentator.

Gledalka in gledalec pa sta v odzivih izrazila mnenje o novem komentatorju tekem SP v alpskem smučanju:

»Upam, da ste odgovorni v Športnem programu TV Slovenija spremljali prenos veleslalomске in slalomске tekme za moške iz Schladminga. /.../ komentiranje obeh prenosov s komentatorjem Janom F. Podbrežnikom je bilo naravnost katastrofalno. Sprašujem vas, ali pred nastopom preizkusite kandidata, ali je sposoben opraviti določeno nalogo. Kajti J. F. Podbrežnik tej nalogi še zdaleč ni kos. Prosim vas, da korenito razmislite o tem, kdo bo komentiral različne športne prenose, saj nam katastrofalno komentiranje vzame vse veselje do spremljanja teh prenosov. /.../« (O. R.)

»Žal moram podati pritožbo čez vašega komentatorja Jana Franca Podbrežnika, /.../ o komentiranju smučarskih tekem. Narobe naglašava imena tekmovalcev, ob vožnjah komentira nepomembne stvari, da ga ni za poslušat. Komentira monotono, nobenega vživetja v prenos. /.../ Obenem lahko povem, da sem vaš reden gledalec in da vse tekme rad pogledam, sploh, če tekme komentirata Tomaž Hudomalj in Urban Laurenčič.« (Ž. B.)

ODGOVOR VARUHNJE

Hvala za vaše mnenje o komentiranju športnih prenosov. Niste sicer navedli, kaj konkretno vas je zmotilo. Ker se nanaša predvsem na komentatorja Jana Franca Podbrežnika in komentiranje smučanja, pa vam posredujem pojasnilo urednika Uredništva športnih prenosov na TV Slovenija Tomaža Hudomalja (op. a.: enak odgovor kot zgoraj).

Upam, da je iz pojasnila razvidno, zakaj Športni program TV Slovenija uvaja nove komentatorje, še bolj pa, da se novi komentatorji čim hitreje priučijo vsega potrebnega za kakovostno opravljeno delo.

Pohvala športnemu programu in komentatorjem

»Športni program na TV SLO 2 je zelo dober, komentatorji, vse, še NBA naj dobijo /.../ in bo super!« (F. F.)

V. SPLOŠNO

Večerni program TV Slovenija in označbe predvajanih vsebin

Gledalka **A. B.** se je odzvala na TV-vsebine, predvajane v večernem času, in na označbe filmov in oddaj z oznako »Ogled v spremstvu staršev«:

»Spoštovana varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev, ponovno vas sprašujem, zakaj v poznih večernih urah predvajate tako kvalitetne, poučne, znanstvene, raziskovalne itd. oddaje, medtem ko kar po prvih poročilih, to je ob 20. uri po Dnevniku, predvajate filme s kriminalno vsebino, (streljanje, umori, droge itd.).

Pred dnevi je bila na prvem programu ob 22.20 predvajana čudovita oddaja o življenju in delu umetnika - glasbenika Zucchera s podnapisom, da je gledanje mlajšim od 12 let dovoljeno le pod nadzorom staršev ali skrbnikov. Z zanimanjem sem si ogledala celotno oddajo, a nič sumljivega ni bilo, kar bi škodilo mladim, celo bi jim koristilo, pa še zelo priljubljen in cenjen glasbenik je tudi med mladimi. Nedeljski gost v oddaji pa je običajno politik, ki nas in naše otroke prav nič ne zanima. /.../

To ni edina oddaja, večina je takih, da se gledalci sprašujemo, čemu taki podnapisi, ali ni preverjena vsebina pred predvajanjem ali pa uredniški odbor oceni, da tudi taka vsebina, ki je za nas starše sporna, sodi v redni dnevni in zgodnji večerni program, ki mu sledijo otroci vseh starosti in se sprašujemo, zakaj je toliko kriminala tudi med mladimi šoloobveznimi učenci. To je odgovor za vas in za nas.

Prosim, da v bodoče pred predvajanjem filmov s kriminalno vsebino, vsaj predhodno malo pokomentirate vsebino, tako je včasih bilo, da se bomo starši sami lahko odločili, kaj je za naše otroke primerno in kaj ne. Se zahvaljujem za odgovor in vas lepo pozdravljam! Vaša dolgoletna naročnica, gledalka in poslušalka.«

Glede označbe filma z oznako »Ogled v spremstvu staršev« je odgovorila urednica Uredništva tujih oddaj na TV Slovenija:

Urednica Uredništva tujih oddaj TV Slovenija Neli Vozelj Aberšek

Zavezani smo k spoštovanju medijske zakonodaje, ki nam določa, v katerih primerih moramo označevati vsebine, ki jih predvajamo v programu.

Biografski dokumentarni film o italijanskem glasbeniku Zuccheru je bil označen z oznako NST, ki nič ne prepoveduje, le priporoča ogled s starši ali skrbniki.

Razlog za oznako je bila pripoved o glasbenikovem težkem obdobju v boju z depresijo ter kletvice.

Na ostale pripombe je odgovoril pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve:

Pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve Rok Smolej

Kar se tiče celovečernih dokumentarnih filmov v shemi pa je tako, da jih v osrednjevečerni termin z začetkom ob 20.00 na TV SLO 1 težko uvrstimo, saj to pomeni, da bi se morali odpovedati nekaterim drugim rednim oddajam, ker gre za format dolžine celovečernega filma. Celovečernih dokumentarnih filmov tudi ni dovolj, da bi z njimi lahko v shemi zapolnili celo sezono. Ker se zavedamo, da so v shemi na TV SLO 1 zaradi prej opisanih razlogov uvrščeni relativno pozno, smo zanje v shemi določili ugodnejši ponovitveni termin, in sicer ob sobotah ob 20.00 na TV SLO 2.

Polnitve teh terminov oz. razporejanje vrstnega reda ponovitev je v domeni uredništva.

ODGOVOR VARUHINJE

Odgovoroma, ki sta vam, upam, marsikaj pojasnila, dodajam, da je na TV SLO 1 osrednji večerni termin ob 20.00 namenjen različnim programom, ne samo filmskim: ob ponedeljkih informativnemu programu, ki predvaja oddaji Tednik in Marcel, nato sledi do Odmevov še oddaja Osmi dan s področja kulture. Ob torkih je ob 20. uri na sporedu nadaljevanka, potem krajši dokumentarni film, nato oddaja Globus Informativnega programa. Sredni večer zapolni film tedna, ki res večkrat prinaša težke in resne teme, so pa sestavljalci programa za leto 2025 napovedali, da bodo za film tedna izbirali kakovostne filme, a »nekoliko svetlejše«. Četrtek osrednji večerni termin zaseda informativna oddaja Tarča, sledi ji dokumentarna oddaja. Petkov večer je namenjen razvedrilnemu programu, sledi mu nadaljevanka. Tudi sobotni večer je namenjen razvedrilnemu programu, nedeljski pa nekoliko manj resni nadaljevanki in kasneje oddaji Intervju Informativnega programa. Dokumentarne oddaje in filmi Kulturnega in umetniškega programa so res potisnjeni v zelo pozne večerne ure, na kar opozarjajo mnogi gledalci in gledalke, vendar poskuša TV Slovenija v osrednji programski čas umestiti predvsem vsebine, ki zanimajo najširši krog gledalk in gledalcev in v njem predvajati vsebine z različnih področij. Da bi bili dostopni vsem, so na voljo v boljših terminih ob ponovitvah.

Glede oddaje Intervju pa dodajam, da praviloma ne gosti politikov, temveč znane osebe z zelo različnih področij dela.

Pohvali

Dokumentarnim in informativnim oddajam

»Moram povedat in se zahvalit. Zadnje čase se program zelo izboljšuje. Pohvaliti moram na primer dokumentarce Gradovi Amazonije, pa Kostarika - vrnitev v pragozd in druge dokumentarne oddaje. Tudi na TV SLO 2 dokumentarce, ki jih rada gledam. Športa ne spremljam, mož pa. Enako pohvalim informativni program, Globus. RTV Slovenija potrebujemo, da se izobražujemo, ker rabimo kaj takega. Ostalih stvari je povsod dovolj.« (V. D.)

Tarči, novinarjem, voditeljici dnevnoinformativnih oddaj ...

»Pohvalila bi oddaja Tarča, vse novinarje, ki pripravljajo oddajo. So perfektni, ker vsaj malo razkrijejo nepravilnosti, ki se dogajajo. In pohvalim dve mladi novinarki - Petro Marc in še eno, se ne spomnim sedaj imena. In voditeljico Dnevnika Elen Batista Štader: je res krasna dama, odprta, topla, napoveduje umirjeno, ne naredi ljudi živčnih; zame je naj voditeljica Dnevnika. Odmevi so prepozno, mi upokojenci jih večinoma ne gledamo. Morda bi jih, če bi jih ponavljali naslednji dan. In še to: veselim se koncerta Prifarcev, imajo lepo glasbo, ki nam popestri večer.« (M. M.)

Kritika na preveč ponovitev oddaj

»Rada bi oddala pritožbo na ponavljanje oddaj v januarju. Ne razumem koncepta, da se januarja ukinejo oddaje in uvedejo ponovitve starih oddaj. Naj gre tudi televizija v korak s časom. Če želimo pogledat ponovitve imamo zamik ali pa MMC, ne pa, da se oddaje predvajajo najprej na enem programu, potem na drugem in kasneje še na tretjem. Premor si vzamejo precej gledane oddaje, kot so Ambienti, Vem, Joker... Ne razumem, kako si lahko javna RTV z več kot 2.000 zaposlenimi to privošči. Pogovarjala sem se z veliko prijatelji in vsi smo mnenja, da tako slabega programa, kot je trenutno, še ni bilo. Ne more bit vedno izgovor denar, ker smo vsi v podobni situaciji. Tudi nam se vse draži, pa plačujemo položnico za RTV. Razočarana gledalka.« (I. C.)

MMC

I. NOVINARSKÉ VSEBINE

»MMC zelo rad prilepi besedi desna še besedo "skrajna"«

Bralec **A. D.** se je odzval na uporabo besede »skrajna« ob besedi »desna« v člankih, objavljenih na MMC-ju [Meloni obiskala Trumpa. Med drugim naj bi govorila o vojni v Ukrajini in zaprti novinarki Sala.:](#)

»Predsednica skrajno desne vlade Meloni ... MMC zelo rad prilepi besedi desna še besedo "skrajna". V kolikor bi bili tako dosledni tudi pri besedi "leva" (mimogrede, stranka Levica je dejansko skrajno leva stranka, pa takega zapisa še nisem zasledil na vašem oziroma našem portalu), bi še nekako spregledal, tako pa tako pisanje strogo obsojam! Ste nacionalni medij, financiran s strani državljanov in kot taki bi nujno morali poročati pluralno, objektivno, neodvisno. /.../«

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Stranka Giorgie Meloni, Bratje Italije, ima neofašistične korenine, tudi na uradnem logotipu stranke je še zmeraj fašistični simbol – stilizirani tribarvni plamen. Glavne teme, ki določajo skrajno desnico, so običajno nacionalizem, priseljevanje, politike nadzora meja, izključevanje muslimanov in poudarek na redu in varnosti. Te teme daje v ospredje tudi Meloni. Kot skrajno

desno Giorgio Meloni označujejo tudi najvidnejši tuji mediji, kot so Reuters, BBC, AP, New York Times ...

ODGOVOR VARUJINJE Z MNENJEM

Urednica je pojasnila, zakaj v uredništvu z izrazom »skrajno desna« opisujejo stranko Giorgio Meloni, ni pa pojasnila, zakaj tako označujejo tudi celotno vlado.

Veliko evropskih medijev večkrat opiše stranko premierke kot skrajno desno, njeno vlado pa kot desno. Nekaj primerov:

[BBC, 28.1.2025:](#)

Giorgia Meloni, the leader of the far-right, anti-migrant Brothers of Italy party, has headed Italy's ruling right-wing coalition since 2022.

[BBC, 24. 10. 2024:](#)

Prime Minister Giorgia Meloni heads the right-wing governing coalition and is also the leader of the far-right party Brothers of Italy (Fdi).

[Reuters, 24.5. 2024](#)

/.../ Meloni's main allies, the League, is part of ID while her other coalition partner, Forza Italia, is a member of the mainstream centre-right European People's Party (EPP).

Vlade Republike Italije namreč ne sestavlja samo stranka premierke, temveč, kot navaja tudi [MMC](#), tudi *desna* Liga in *desnosredinska* Naprej Italija. Res ima v koaliciji premierkina stranka odločilno besedo, ni pa edina, ki daje barvo vladi, zato bi bila pri označevanju vlade primerna večja previdnost in natančnost. To od novinarjev RTV Slovenija terjajo tudi Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija v točki 1.1:

»Natančnost

Sporočilo mora ustrezati dejstvom in ne sme biti zavajajoče ali neresnično /.../«

Pripisovanje oznak desno in skrajno desno sicer ni enoznačno in je odvisno tudi od vsakokratnega konteksta, saj se ločnice med skrajno desnim in desnim razlikujejo tudi glede na posamezne vsebine. V določenih primerih pa je dodajanje usmeritve vlade celo odveč in lahko pri bralcih zbuja vtis pristranskosti avtorja ali medija.

»Kar pomnim, je veljalo, da so uradne fotografije proste avtorskih pravic«

Bralca **B. P.** je zmotilo, ker zaradi zavračanja piškotkov in vtičnikov v članku na MMC-ju [Razkrit uradni portret Melanie Trump – ameriška prva dama ostaja enigmatična](#) o uradnem portretu Melanie Trump ni videl objavljene tudi uradne fotografije ameriške prve dame, o kateri je govoril članek:

»Tokrat gre za uraden portret, ki ga [je objavila Bela hiša](#) in na omrežju X tudi "[FLOTUS](#)". Kar pomnim, je veljalo, da so uradne fotografije ustanov in podjetij proste materialnih avtorskih pravic in namenjene široki javni, medijski rabi, običajno z navedbo vira. Dvomim, da vam to ni znano. In dvomim, da se je to v zadnjih 10-20 letih spremenilo. V danem primeru uradnega portreta, ki ga je objavila Bela hiša, je to očitno znano uredništvom [BBC](#), [RAI](#), [USA Today](#), pri nas pa zasebnega medija [N1info](#) in državne agencije STA. Slednja je poleg jutranje [vesti o objavi tega portreta](#) v svojem fotoservisu [ponudila tudi brezplačno \(!\) sliko](#). In kljub temu redni plačniki prispevka za RTVS namesto uradnega portreta spet vidimo tole:

/.../ početja MMC oziroma K. S. je tokrat še malce večja. Naslov, podnaslov in uvodni odstavek članka obetajo novi uradni portret Melanije Trump, a pod njimi je prva, nosilna fotografija z že zljajanim prizorom z inavguracije, ki je od 20. januarja uporabljen že najmanj tretjič ([prvič, št. 4](#) in [drugič, št. 20](#)). Ker je "avtorici" te banalne vesti tako všeč? Članek dopolnjuje druga fotografija, uradni portret Melanije Trump iz leta 2017. Za to očitno ni nobenih težav z avtorskimi pravicami! Prav tako jih nekako ni bilo [ob objavi uradnih portretov Donald Trumpa](#) [In J. D. Vancea](#) 17. januarja letos.

Mar je povsem jalovo moje pričakovanje, da boste v celi hiši RTVS vendarle zmogli toliko poguma, odkritosti in integritete, da bo nekdo odkrito in verodostojno pojasnil prave razloge za takšno posredno objavljanje slik. Koliko in česa to javnemu zavodu prinese ali prihrani? /.../«

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Urednica zabave je sporočila, da v trenutku, ko smo pisali članek, te fotografije še ni bilo na voljo na servisih, ki jih plačujemo.

Kadar ni fotografij, jih vdelamo z omrežij, kjer so bile prvotno objavljene, kar je v skladu s pravili. Ni pa dovoljeno v takem primeru z omrežja shraniti fotografije in jo objaviti ob navedbi vira (npr. Omrežje X).

Ker je bil članek na MMC-ju objavljen 28. 1. ob 9.45, nekateri drugi na isto temo pa že prej, je varuhinja prosila odgovorno urednico za dodatna pojasnila:

DODATNA VPRAŠANJA VARUHNJE

Hvala za odgovor. Preden ga pošljem bralcu, prosim še za nekaj pojasnil:

- Katere fotoservise ima MMC na voljo (plačljivo in brezplačno)
- MMC je besedilo <https://www.rtvlo.si/zabava-in-slog/znani/razkrit-uradni-portret-melanie-trump-ameriska-prva-dama-ostaja-enigmaticna/734774> objavil 28. 1. ob 9.57. STA

je novico o tem objavila več kot dve uri prej, 28. 1. ob 7.15, vključno s fotografijo. V fotoservisu STA je uradni portret Melanie Trump označen kot brezplačna fotografija. Ali MMC te fotografije ni mogel uporabiti in zakaj?

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Naše partnerske agencije so Reuters, EPA, AP in BoBo.

Kot so mi pojasnile kolegice, v času pisanja novice ni imela nobena od agencij omenjene fotografije na voljo.

Mi od STA-ja ne jemljemo fotografij, nismo naročnik njihovega fotooddelka (razen za olimpijske igre, to je bila ločena pogodba). Vemo sicer, da imajo občasno fotografije brezplačne za uporabo, mogoče parkrat na leto vzamemo tako fotografijo, vem, da je bilo tako v primeru ene arheološke najdbe.

V tem primeru gotovo nihče ni niti pomislil, da bi lahko imela STA fotografijo Melanie, če je niti osrednje agencije niso imele.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Podobno kot MMC so fotografijo (dodano neposredno z omrežja X) objavili mnogi slovenski mediji (Delo, 24 ur, Siol, Cosmopolitan), nekateri pa so objavili fotografijo Profimedie (Dnevnik, Primorske novice), N1 pa @FLOTUS/X.

Z izjemo N1 je večina drugih medijev ravnala podobno kot MMC in kot naslovno fotografijo objavila eno izmed starih fotografij Melanie in Donalda Trumpa, šele nekje sredi besedila pa dodala posnetek zaslona X z uradnim portretom.

To sicer ne opravičuje ravnanja MMC-ja, ki bi lahko namenilo več napora iskanju brezplačne fotografije. Iz pojasnila pa je vendarle razbrati, da ima STA podobne fotografije na razpolago izjemno redko. Vidim pa, da imajo v članku [Vogue o uradnem portretu Melanie Trump: Bolj je videti v vlogi Vajenca kot pa prve dame - RTV SLO](#), objavljenem 1. februarja, še vedno samo vpeto fotografijo z X. Ne vem, ali jo vi vidite ali ne. Če je ne, bom uredništvo na to opozorila, saj je bila 1. 2. fotografija nedvomno na voljo.

II. UPORABNIŠKE VSEBINE

Varuhinja je prejela 21 odzivov uporabnikov glede komentiranja na spletni strani rtslo.si. Večinoma so izražali nezadovoljstvo in nestrinjanje zaradi umika oziroma izbrisa komentarjev. Tiste, ki niso prosili za obrazložitev umika komentarja, je varuhinja napotila na moderatorje, ki so uporabnikom dolžni pojasniti, zakaj so določen komentar umaknili. Eden od uporabnikov pa se je pritožil nad blokiranjem uporabniškega imena.

I. JEZIKOVNA KULTURA

Simultani (ne)prevod in skrajšanje prisega na inavguraciji Donalda Trumpa, 20. 1.

Na simultani prevod govora novega ameriškega predsednika Donalda Trumpa med zaprisego, v katerem je tolmačka izpustila besedo komunizem, in na skrajšanje prisega v delu, kjer je omenjen Bog, je prispelo 14 odzivov. Primeri:

*»Kot že večkrat doslej, sem tudi v primeru govora novega predsednika ZDA Donalda Trumpa ob poslušanju simultane prevoda zaznal, da prevajalka ni v celoti prevedla dela govora, ko je Trump dejal, da je Zahod premagal fašizem in **komunizem**. Prevod je bil okrnjen s tem, ko je prevajalka dejala, da je Zahod premagal **fašizem**, besedo **komunizem** pa je izpustila.*

S tem je bil kršen eden od osnovnih standardov in pravic gledalcev in poslušalcev glede dejstev in podajanja celovitih informacij.

*Protestiram proti takemu odnosu do nas gledalcev in poslušalcev in prosim, da urednika prenosa včerajšnje inavguracije in sodelujoče opomnite, da se to ne bo več dogajalo, kot npr. v govoru Billa Clintona ob obisku Slovenije leta 1999, ko je bil v simultanem prevodu izpuščen stavek "**God bless Slovenia**" ali v prevodu **Bog blagoslovi Slovenijo**.« (V. J.)*

»Kličem zaradi prevoda Trumpovega govora, v katerem je prevajalka zamolčala komunizem. In pri Dnevniku so prisego odrezali, preden je Trump rekel »Naj mi Bog pomaga«. Podobno kot med obiskom predsednika Clintona v Sloveniji, tudi takrat so Boga iz njegovih nagovorov bolj ali manj metali ven.« (F. T.)

»Imam veliko pripombo na včerajšnje prevajanje prisega Donalda Trumpa na RTV, kjer je prevajalka /.../ namenoma izpuščala določene stvari, tudi to, da je Amerika premagala fašizem - to je rekla, ni pa rekla (in komunizem). Pa da se zvok glasnega ploskanja ob prihodu predsednika utiša ipd. Pa da se med molitvijo kar skozi nekaj govori, to je nespoštovanje.

Pa pri dnevniku prisego skrajšajo točno tam, kjer je bilo rečeno So help me God, to so kar odrezali. Cenzura na višku!« (V. G.)

»Pritožujem se na delo zaposlenih na RTV SLO. V času prenosa inavguracije ameriškega predsednika v ponedeljek, 20. 1. 2025, prevod ni bil zadosten. Prevajalci so v primerjavi z ostalimi TV-postajami slabo prevajali prenos. Smo lahko v skrbeh, da so tudi drugi prevodi nezadostni in nas s tem RTV zavaja pri podajanju informacij. Uredite to v hiši, da se takšna zavajanja ne bodo dogajala. Od vas pričakujem utemeljen odgovor.« (D. J.)

»V prenosu zaprisege Donalda Trumpa je prevajalka, zagotovo namenoma, izpustila besedo komunizem, ko je Donald Trump v govoru našteval, da so ZDA premagale fašizem in komunizem. Gre, če že ne drugega, za potvarjanje resnice (vsebine govora) in s tem za kršitev Zakona o RTVS./.../« (K. E.)

»Med današnjim programom je prevajalka naredila veliko napako. Čisto napačno je prevedla zelo pomemben izrečen Trumpov stavek. Trump izjavi: fašizem in komunizem ... Ona prevede: premagali smo čisto vsak izziv ... V glavnem, še enkrat kot že tolikokrat do sedaj, ste pokazali, da ste /.../, ki se ne morete soočiti z resnico, da je komunizem zlo. /.../« (J. B. C.)

»Protestiram proti neverodostojnemu prevodu ob inavguraciji predsednika ZDA gospoda Trumpa. Prevajalka je izpustila navedbo komunizma, za katerega je gospod Trump rekel, da so ga premagali tako kot tudi fašizem. /.../« (M. Č.)

»Vaša prevajalka inavguracije je "pozabila" prevesti v govoru predsednika Trampa, da so premagali **komunizem**. V Dnevniku pa so skrajšali besedilo prisega, ker omenja boga (So help me God). Upam, da se zavedate, da to niso bile napake, ampak manipulacija, ki jo RTV redno izvaja, ko ne gre v smeri svobode in trenutnih vladarjev. Mnogo nas je, ki smo to opazili in smo razočarani, ker moramo tako /.../ oddajanje vaše TV prisilno plačevati.« (P. D.)

»Na TV SLO sem spremljal prenos inavguracije predsednika ZDA Trumpa. Kar si je privoščila vaša /.../ hiša, je, milo rečeno, /.../. (Če bi vedel, da dogodek prenašajo tudi druge TV-postaje, tega zagotovo ne bi gledal na TVS. Kajti znanci, ki so prenos gledali npr. na Planet TV so mi dejali, da je bil tam prevod korekten oz. kvaliteten.) Od vas kot varuhinje pravic gledalcev zahtevam odgovore na sledeče:

- Kdo so bili prevajalci prenosa?

- Ali imajo prevajalci za prevajanje iz angleščine v slovenščino ustrezno izobrazbo (ali morda le izobrazbo V. stopnje)?

- Kakšen honorar je bil za prevajalce plačan?

- Ali imam kot plačnik RTV-prispevka pravico do kvalitetnega – korektnega prevoda?

Zakaj postavljam ta vprašanja, vsaj upam, da veste, kajti do tako škandaloznega prevajanja ne bi smelo priti v nobenem primeru. /.../« (A. R.)

Glede skrajšanja prisega v delu, kjer je omenjen Bog, je odgovorila urednica zunanjepolitičnega uredništva v Informativnem programu TV Slovenija:

Urednica Uredništva zunanjepolitičnih oddaj TV Slovenija Marta Razboršek

Prisega novega ameriškega predsednika Donalda Trumpa je bila 20. 1. 2025 v Dnevniku objavljena v celoti, res pa, da je bila deljena. Z zaključnim stavkom prisega: Bog mi pomagaj, je prispevek začel novinar Adrijan Bakič. Še enkrat je bila celotna prisega objavljena tudi v Zrcalu tedna, 26. 1. 2025.

Glede prevajanja govora predsednika Trumpa pa je odgovor pripravila vodja Službe za prevajanje, lektoriranje in podnaslavljanje:

Vodja Službe za prevajanje, lektoriranje in podnaslavljanje Barbara Müller

Simultano tolmačenje je eden najtežjih poklicev z najvišjimi profesionalnimi standardi, ki jih morajo izpolnjevati vsi akreditirani tolmači v evropskih institucijah in člani Združenja konferenčnih tolmačev Slovenije (ZKTS). Simultano tolmačenje je namenjeno lažjemu sporazumevanju med udeleženci dogodkov. Po veljavnih merilih in tolmaških poklicnih

standardih transkript tolmačenja v nobenem primeru ni verodostojen zapis razprav. Če se simultano tolmačenje in govor v izvorniku (ali pregledani pisni prevod govora v izvorniku) razlikujeta, je verodostojen govor v izvorniku (ali pregledani pisni prevod govora v izvorniku).

Na Televiziji Slovenija tolmačijo člani ZKTS, ki imajo bogate izkušnje in sicer redno tolmačijo za državne ustanove v Sloveniji, institucije EU, mednarodne organizacije (npr. Svet Evrope, OZN, Svetovna banka ...), znanstvene in kulturne ustanove, itd. Simultano tolmačenje, ki sta ga zagotovila tolmača za prenos inavguracije 47. predsednika ZDA Donalda Trumpa, je bilo namenjeno lažjemu spremljanju dogodka. Pri tolmačenju v živo govorov, za katere tolmači ne dobijo izvirne predloge vnaprej – da bi si prevod lahko vnaprej pripravili – ni mogoče tolmačiti dobesedno in lahko pride do povzemanja ali določenih izpustov. Zato se pozneje naknadno pripravijo natančni in pregledani pisni prevodi izvirnih govorov.

Izpust besede komunizem tako glede na poklicne tolmaške standarde kot tudi po zagotovitlu tolmačke ni bil nameren in se je zgodil pri povzemanju v živo.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Iz prvega odgovora je razvidno, da v [Dnevniku](#) Bog oziroma del zaprisege »So help me God« ni bil izpuščen. Izpuščen je bil samo v napovedi prispevka, ki mora biti kratka in lahko vsebuje res samo najpomembnejši del prisege. V prispevku, ki je sledil, pa je bil predvajan tudi ta del prisege, čeprav brez prevoda. V [Zrcalu tedna](#) pa je bil predvajan in podnaslovljen v celoti. Pri hitrem ogledu oddaje ali prispevka včasih kaj spregledamo ali preslišimo. Vsekakor pa odgovor kaže, da ni šlo za namerni izpust.

Da je šlo za nenamerno napako in ne na za namerni izpust besede, je zagotovila tudi tolmačka govora ameriškega predsednika. Žal se je izpust zgodil ravno pri besedi, ki je za marsikaterega gledalca boleča in se je zato lahko počutil prizadetega. Vendar se pri simultanem tolmačenju temu ni možno povsem izogniti, nobeno tolmačenje ne vsebuje vseh besed, ki so bile izrečene v izvirnem govoru.

»Moti me nepravilna uporaba besede "oblast"«

Gledalca **M. B.** je zmotila, kot je zapisal, »nepravilna uporabo besede "oblast"« v vsebinah RTV Slovenija:

»Moti me nepravilna uporaba besede "oblast" na RTV.

Npr. tole : »Medtem naj bi Ukrajina začela novo ofenzivo v ruski Kurski oblasti.«

Ko pa sem poskušal v komentarju opozoriti na to bedasto napako, ki se kar naprej iz dneva v dan ponavlja, so v stalinistični maniri izbrisali moj komentar in mi praktično preprečili nadaljnjo udeležbo v javnem mediju, ki ga pod prisilo seveda moram plačevati. /.../

Takole pa besedo "oblast" definira SSKJ:

[oblást](#)¹-í in-i ž (â)

1. možnost vplivati na koga, da ravna po določenih zahtevah, željah, če noče čutiti neprijetnih posledic: /

2. pravica odločati, ukazovati v organizirani družbeni skupnosti: oblast pripada ljudstvu; izgubiti, izvajati oblast; kraljeva, vladarska oblast /.../
3. s prilastkom celota pravic, ki jih ima država ali oblastnik v odnosu do določenega ozemlja: oblast Nizozemske nad temi otoki je trajala nekaj stoletij /.../
4. celota organov, oseb, ki imajo pravico odločati v organizirani politični skupnosti: oblast se je rušila; utrjevati novo oblast; /.../
- a) v organizirani politični skupnosti: /.../
- b) s prilastkom na področju kake dejavnosti: cerkvena oblast ga je izobčila /.../
5. nekdanja večja upravna enota: okraji in oblasti /.../«

Urednica Uredništva zunanjepolitičnih oddaj TV Slovenija Marta Razboršek

V tem primeru je pravi naslov lektorska služba. Gre za dogovorjeno formo, Ukrajina je tako razdeljena na oblasti.

Jezikovni svetovalci RTV Slovenija

Pri poročanju o zunanjepolitičnih temah upoštevamo rabo ustaljenih besed za različne pojme, s čimer lahko tudi poudarjamo razlike v pravnih sistemih držav, npr. pri upravni razdelitvi. Kakor se je uveljavilo, da se Hrvaška deli na županije, Bosna in Hercegovina ter Švica na kantone, Italija in Nemčija na dežele, Francija na departmaje, Združeno kraljestvo na grofije, Kanada na province, Japonska na prefektore itd., smo tudi pri Rusiji in Ukrajini upoštevali tamkajšnjo rabo namesto izraza regija, ki se splošno rabi v angleških besedilih. Oblast kot upravno enoto smo nekoč poznali tudi Slovenci, saj je bilo območje Slovenije v Kraljevini SHS razdeljeno na Ljubljansko in Mariborsko oblast. Prav na to se sklicuje beseda *nekdanj* v 5. pomenu razlage v SSKJ. Slovenija res ni več razdeljena na oblasti, ni pa razloga, da tega izraza ne bi uporabljali za območja, ki se v izvornih jezikih tako še danes uradno imenujejo.

 ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Na podlagi pojasnila menim, da pri rabi izraza oblast v primeru upravne razdelitve Ukrajine ne gre za napako, temveč za primerno uporabo.

Prvi dnevnik, 24. 12.: Napačna raba izraza »ne rabijo«

Gledalka **B. G.** se je ponovno pritožila nad rabo besede »rabiti« v prispevku v [Prvem dnevniku, 24. decembra](#) (na 13.30). Povzemamo odziv:

»Lani, 29. 4. 2024, sem vam pisala glede jezikovne površnosti v Prvem dnevniku, ko je novinarka rekla »... prepričanje, da se ne rabijo cepiti«.

Ker ste me takrat povabili, naj vas obvestim, če opazim še kakšno površnost, vas obveščam, da žal ni nič bolje. Verjetno se je v vmesnem času zgodilo še marsikaj, vendar gledam nacionalko vedno redkeje. Kljub temu sem opazila lapsus v Prvem dnevniku, 24. 12. 2024. Lea Vornšek Pejovnik je v Ravnah na Koroškem pripravila prispevek o darilih iz druge roke. Del besedila se je glasil: »Tudi po večje stvari ne rabimo vedno v trgovino«. Gre za isti lapsus, za katerega lektor

niti ne bi bil potreben, če gre za vsaj osnovno obvladovanje jezika. Če gre v primeru Hane Pincolič za morda mlado in manj izkušeno novinarko, v primeru Lee Vornšek Pejovnik ni tako, saj je zaposlena že vrsto let in je bilo priložnosti za učenje jezika več kot dovolj. Temu lapsusu se izogne vsak povprečno razgledan človek z vsaj osnovnim obvladovanjem jezika, zato se upravičeno postavlja vprašanje, kakšni so sploh kriteriji za delo v Informativnem programu nacionalne televizije.

Glede na navedeno in v luči zvišanja višine prispevka upravičeno pričakujem (kot vsaj še del javnosti) bolj odgovoren odnos do dela tako s strani urednikov kot novinarjev, kot tudi obvezno jezikovno usposabljanje za delo na nacionalni televiziji.«

V imenu jezikovnih svetovalcev RTV Slovenija Rok Dovjak

Glede pritožbe: zveza *ne rabiti česa storiti* v pomenu 'ni treba česa storiti' je pogovorni izraz. O njenem izvoru in okoliščinah rabe je več razlag, celovite raziskave o tem pa ne poznam. Slovenski pravopis 2001 je takšno rabo že zaznal in jo opredelil kot neknjižno pogovorno: neknoj. pog. Ne ~iš iti k zdravniku *ni ti treba* (<https://fran.si/134/slovenski-pravopis/3785762/rabiti?View=1&Query=rabiti>). Takšno stališče ohranja tudi Jezikovna svetovalnica (<https://svetovalnica.zrc-sazu.si/topic/4438/fraza-ne-rabi%C5%A1-v-zvezi-z-glagolom>). V zadnjem času smo lektorji na omenjeno zvezo precej pozorni, saj je vedno pogostejša, zlasti med mlajšimi govorcji. To vedo tudi novinarji, zato si takšne rabe ne znam razložiti drugače, kot da gre za lapsus.

Varuhinja je za pojasnilo, ali vsa besedila novinarjev v Prvem dnevniku in Slovenski kroniki pregledajo tudi lektorji, vprašala urednika Slovenske kronike in urednico dnevnoinformativnih oddaj. Odgovoril je urednik Slovenske kronike:

Urednik Slovenske kronike Jan Novak

Da, tudi Slovenska kronika ima lektorja, ki gre vedno čez tekste. Vse oddaje, od jutranjih poročil do Odmevov, imajo lektorja. Se pa seveda zgodi, da kdaj zaradi časovne stiske vsi teksti niso pregledani. Včasih tudi voditelj kaj tik pred zdajci še doda.

 ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Najprej se vam iskreno zahvaljujem za zelo pozorno spremljanje jezikovne pravilnosti in govorne kulture na TV Slovenija. Negovanje jezikovne odličnosti in skrb za razvoj jezika sta pomembni nalogi RTV Slovenija. To ima kot eno od nalog javne službe zapisano v Zakonu o RTV Slovenija. *»Skrb za slovenski knjižni zborni jezik kot temelj identitete Slovencev doma, v sosednjih državah in po svetu, ob negovanju vseh ostalih zvrsti slovenskega jezika, kot tudi jezikov avtohtonih in drugih narodnosti v Republiki Sloveniji«* in v Programskih standardih RTV Slovenija. *»Posebno skrb slovenskemu jeziku«* podrobneje določajo tudi Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija.

Odgovor jezikovnih svetovalcev pritrjuje vašemu opozorilu, da **je bila v omenjenem primeru raba izraza »ne rabijo« napačna**. Zakaj besedilo ni bilo lektorirano, za ta konkreten primer nisem uspela ugotoviti. Glede na to, da se je napaka pripetila novinarki, ki sicer izkazuje odgovornost

do dela in popravljanja napak, sem prepričana, da bo po vašem opozorilu glede tega v prihodnje zelo pozorna in se ji takšna napaka ne bo več zgodila. Kot so zapisali jezikovni svetovalci, lektorji tudi opozarjajo novinarje na napačno rabo tega izraza. Ob tem dodajam, da jezikovna raven zaradi številnih dejavnikov (velika izpostavljenost tujim jezikom, branje in pisanje čedalje krajših in manj zahtevnih besedil) pada, zato je tudi novinarjem vse težje ohranjati visoko jezikovno raven. Zato se sčasoma marsikatera zdi marsikomu pravilna, čeprav to ni. RTV Slovenija mora zato še več vlagati v jezikovno izobraževanje novinarjev in voditeljev. To počne, k temu spodbujam tudi varuhinja, večkrat tudi na podlagi pripomb jezikovno osveščene občinstva.

Zima je zakon, 4. 1.: »Zakaj voditelj tika gostjo?«

Gledalca **G. H.** je zmotilo tikanje voditelja v oddaji Zima je zakon, 4. januarja:

»Zakaj voditelj tika gostjo, če se nista dogovorila o tikanju? Istočasno jo je pa 2x vikal, kar je edino pravilno. Ali je tikanje dovoljeno, če si starejši, ali zato, ker si voditelj? Morda je pa zadaj kaj drugega, pa mi plačniki RTV-prispevka tega ne vemo?«

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

V arhivu [tukaj](#) sem si ogledala vse tri oddaje Zima je zakon, 4. 1., kjer je novinar Saša Jerkovič gostil smučarko Ano Drev. Od začetka je gostjo dosledno in pravilno vikal, sama sem opazila tikanje le enkrat, na času 15.25 jo je tikal, ko je rekel »Kaj tebi ta postavitvev ...«. Glede na to, da je gostjo pred tem vikal najmanj 20-krat in za tem še najmanj 10-krat, **menim, da gre za nenamerni zdrs, ki se je pripetil ob pogovoru v živo, ne pa zaradi nepoznavanja pravil.**

Na RTV Slovenija je tikanje dovoljeno le izjemoma (npr. v mladinskih ali otroških oddajah), sicer pa je priporočeno vikanje gostov, ne glede na njihovo starost. Tudi mlajše goste je primerno vikati.

II. OGLAŠEVANJE

»... si želim, da so oddaje brez reklam«

Dve gledalki sta se odzvali na oglase v oddaji Dobro jutro. Navajamo odziva:

»Reklame se vrtijo vsakih 10 minut, to pa res ni več mogoče gledati!« (M. K.)

»Že nekaj časa gledam oddajo Dobro jutro z zamikom, ker imam /.../ vaših reklam. Oddaja je dolga brez reklam dobro uro in še malo. Že 40 let plačujem RTV-prispevek, pa si želim, da so oddaje brez reklam. /.../« (S. J.)

ODGOVOR VARUHINJE

Hvala za poslano mnenje. Res je oglasov na TV precej, ker Zaklon o RTV Slovenija med viri financiranja poleg RTV-prispevka, ki na zadošča, predvideva tudi prihodke iz oglaševanja.

Glede oglasov v oddaji Dobro jutro sem na spletni strani <https://www.rtv slo.si/tv/razvedrilni/dobro-jutro>, kjer so arhivirane vse oddaje Dobro jutro brez

vmesnih oglasov, preverila dolžino oddaj. Iz arhiviranih oddaj je razvidno, da so dolge od 2.06 do 2.24, torej od 6 do 24 minut več kot dve uri. Če vzamemo povprečje 2 uri in 15 minut in k temu prištejemo še čas, namenjen Poročilom ob 8h in Poročilom ob 9h, <https://www.rtv slo.si/tv/oddaja/609>, ki trajajo skupaj povprečno 15 minut (od 6.26 do 7.45) ostane v povprečju v triurnem času oddaje Dobro jutro za oglase pol ure, torej deset minut na uro. V to so vštete tudi napovedi oddaj TV Slovenija.

Tudi to je za gledalce, ki vas oglasi ne zanimajo in bi raje imeli program, preveč, vendar se, kot že zapisano, TV Slovenija oglasom ne more odreči.

Morda pa vas razveselim vsaj s podatkom, da je TV Slovenija letos na TV SLO 1 zmanjšala predvajanje oglasnih oddaj oziroma TV-prodaje na tretjino, na TV Slovenija 2 pa jih je popolnoma ukinila.

III. TEHNIČNE ZADEVE

Preglasno predvajanje oglasov in neenakomerna glasnost predvajanja na TV Slovenija

Dve gledalki sta se pritožili nad preglasnim predvajanjem na TV Slovenija oziroma nihanjem glasnosti pri novinarskih oddajah, ko je npr. glas voditeljice glasnejši od glasu poročevalke s terena. Navajamo odziva:

»Že dlje časa opažam, da je predvajanje reklam preglasno. Ko gledam TV na normalni jakosti kot mi ustreza, se ob predvajanju reklam glasnost močno poveča. Meni se zdi to kot nasilje nad gledalci. Podajam pritožbo nad jakostjo, ki je nesorazmerna z ostalim predvajanjem. Da je reklam preveč, je pa tudi dejstvo. O vsebini ne bi, ker vem, da je to denar. Verjetno ni to samo moje mnenje. Proučite to, da bomo vsaj še kaj gledali, ne da doživljamo šok ob oglasih.« (M. Š.)

»Moti me neenakomerna glasnost na TV Slovenija: V Prvem dnevniku ali v Poročilih ob 17, ko jih vodita Katarina Golob ali Vita Vlašič, ki imata zelo močen glas, nastane problem, ko pride do prispevka s terena in je ta novinar tako tih, da moram glasnost povečati. In ko spet nastopi voditeljica, moram sprejemnik spet utišati. Podobno seje Državnega zbora: so nekateri posnetki, nazadnje s seje, ko je šlo za ukradene otroke, zelo šibki. Zato dam takrat naglas, ko pa potem preklopim na kak drug program, pa naenkrat butne ven visoka jakost. Lahko prosim uredite te glasnosti tako, da bodo vse izravnane?« (M. N.)

Vodja TV produkcije Jože Knez

Naša televizija se dosledno drži mednarodnih smernic EBU R128, ki veljajo za standard pri obvladovanju glasnosti v televizijskem oddajanju. Ta standard predpisuje, da morajo vsebine, vključno z oglasi, dosegati povprečno raven glasnosti -23 LUFS (Loudness Units Relative to Full Scale), kar ustreza 0 LU, z dovoljenim odstopanjem ± 1 LU. Meritve so izvedene z uporabo integriranega časovnega okna, ki zagotavlja skladno raven glasnosti celotnega programa.

Reklame so prav tako normalizirane v skladu s temi standardi, vendar lahko zaradi narave meritev pride do zaznanih razlik. Meritev povprečne glasnosti namreč zajema celoten časovni

interval oglasa, zato lahko posamezni oglasi vsebujejo kratke, a intenzivnejše glasne špice, ki jih gledalci včasih lahko zaznajo kot začasno povečanje glasnosti, čeprav celotno povprečje samega oglasa ostaja v dovoljenem okviru.

Vodja skupine za zvok Leon Kolenc

Najprej naj poudarimo, da na Televiziji Slovenija pri obdelavi zvoka dosledno sledimo mednarodnim priporočilom glasnosti, kot je standard EBU R128. V skladu s tem priporočilom se trudimo zagotoviti enotno raven glasnosti vsebin pri povprečnih -23 LUFS (+/- 1 LU). Ta priporočila so v televizijski industriji namenjena prav temu, da bi bilo poslušanje čim bolj prijetno in enotno.

Kljub temu se v praksi lahko pojavijo razlike, na katere vplivajo specifični pogoji snemanja in tehnična oprema na terenu. Terenski prispevki so pogosto snemani v neidealnih akustičnih pogojih in z različno opremo, kar lahko privede do drugačne zvočne dinamike v primerjavi z delom, ki poteka v studiu, kjer imamo optimalne pogoje za nadzor zvoka. Prav tako se lahko razlike občutijo pri prenosih sej Državnega zbora, saj snemanje poteka z uporabo sistemov, ki jih določa tehnična infrastruktura dvorane in ki niso vedno enakovredni studijski opremi.

Vaša opažanja bomo posredovali našim tehničnim ekipam, da še enkrat pregledajo proces obdelave zvoka in preverijo, ali lahko dodatno izboljšamo enakomernost glasnosti, zlasti pri prispevkih s terena in prenosih. Vaša povratna informacija nam je v veliko pomoč pri nadaljnjem izboljševanju kakovosti naše produkcije.

Hkrati pa vas prosimo za razumevanje, da popolnoma enotne glasnosti vseh vsebin žal ni vedno mogoče doseči zaradi prej omenjenih dejavnikov. Kljub temu zagotavljamo, da si naši sodelavci vsakodnevno prizadevajo za najvišje standarde kakovosti, da bi zagotovili čim boljšo izkušnjo za vse gledalce.

ODGOVOR VARUHINJE

Vodstvo TV produkcije odgovarja, da spoštuje mednarodne smernice. Obljubilo pa je, da bodo na jakosti zvoka še pozornejši in da bodo poskušali morebitna nihanja še bolj izravnati. Varuhinja pa bom na to občasno opozorila.

Oglasov je res precej, čeprav so znotraj zakonsko dovoljene meje – največ 15 odstotkov programskega časa med 6. in 18. uro in med 18. in 24. uro. Edino, s čimer vas morda lahko vsaj nekoliko razveselim, je informacija, da je TV Slovenija v letu 2025 močno zmanjšala TV-prodajo: na TV SLO 2 so jo povsem ukinili, na TV SLO 1 pa zmanjšali na tretjino.

Gledalka M. Š. se je odzvala:

»Hvala za odgovor. Vesela sem zaradi prodajnih oglasov. Glede glasnosti pa hvala za pojasnilo. Mogoče pa bo v razmislek, da je možno kaj spremeniti. Še vedno mi je RTV Slovenija med priljubljenimi programi. Vse dobro želim.«

»Moti me glasba pod špico pri Dnevniku«

Gledalka **M. N.** se je pritožila nad glasbo uvodne špice osrednje informativne oddaje:

»Moti me glasba pod špico pri Dnevniku. Lahko bi bila prijetnejša, z manj trobent. Da bi nas privabila že glasba h gledanju poročil na javni RTV, ne pa, da nas bolj odvrne od gledanja. In na parlamentarnem programu, ko med eno in drugo sejo vrtite špice, je tudi kar neprijetna glasba. Saj, če jo slišimo enkrat, še ni tako zoprna, ker pa se tam pogosto ponovi večkrat, pa postane moteča in zoprna.«

Avtor glasbene podlage uvodnih špic in glasbeni vodja Simfoničnega orkestra RTV Slovenija
Patrik Greblo

Glasba uvodnih špic informativnih oddaj je sicer praviloma dinamična, udarna in učinkoviti mora tako za najavo prijetnih kot manj prijetnih novic. Zvočna podoba informativnih oddaj na drugih primerljivih svetovnih televizijah se je zadnja desetletja precej poenotila in sledi trendom ameriških televizij, pri čemer pa se predvsem javne radiotelevizije trudimo obdržati prepoznavnost in edinstvenost. Tako smo se ognili uporabi glasbe iz t. i. glasbenih knjižnic, po kateri posegajo druge slovenske televizije, saj gre za žanrsko generične špice večinoma ameriške produkcije, ki ne odražajo kulturne identitete končnega uporabnika.

Glasbeno podobo vseh informativnih oddaj TV Slovenija (Dnevnik, Poročila, Odmevi, Slovenska kronika, Vreme, Šport, Kultura, ipd.) sem leta 2015 pripravil skladatelj in dirigent Patrik Greblo, izvedene pa so bile v celoti s simfoničnim orkestrom naše hiše. Slovensko noto podobi naših informativnih oddaj daje glasbeni motiv iz Premrlove Zdravljice, kar je najvišji možni glasbeni poudarek, ki pritiče osrednjim oddajam slovenske nacionalne televizije. Tudi simfonična orkestracija in uporaba živih glasbil (in ne računalniško generiranih zvokov) je bila želena in se je poslužujejo v glavnem osrednje nacionalne televizije s tradicijo. V simfonični instrumentaciji je uporaba trobil – v našem primeru so poleg trobent v ospredju tudi rogovi – ključna za dramaturgijo aviza in razvoj glasbene misli. Uporaba rogov je simbolno vezana tudi na njihovo zgodovinsko uporabo v signalne namene (poštni rog, lovski rog, ipd.), kar je želena asociacija ob pričetku špice oddaje, ki prinaša nove informacije.

Upamo, da smo vam s podanim odgovorom osvetlili razloge in da bo spremljanje naših informativnih oddaj v prihodnje bolj prijetno.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Avtor glasbene podlage uvodnih špic informativnih oddaj TV Slovenija je zelo podrobno opisal in utemeljil nastanek, vsebino, podobo in izvedbo glasbenih podlag, ki jih dnevno slišimo na TV Slovenija.

Glasbene podlage uvodnih špic informativnih oddaj so sicer kratke, kljub temu pa so pomemben sestavni del zvočne podobe TV Slovenija in skupaj z grafično podobo pomemben gradnik njene identitete. Ker soustvarjajo napovedi informativnih vsebin, od njih ne pričakujemo lahkotnosti in prijetnega vtisa, temveč objektivnost, verodostojnost, ažurnost, družbeno odgovornost, celovitost in pluralnost; ker gre za nacionalno televizijo, pa tudi elemente narodne identitete. Iz pojasnila avtorja glasbenih podlag informativnih oddaj TV Slovenija je razbrati, da je pri

njihovem oblikovanju vse to upošteval tako pri vsebinski zasnovi podlag kot tudi pri izbiri glasbil in izvedbi. Od njihovega nastanka, ko so jih morda predstavili občinstvu, je minilo že deset let, zato le redko kdo pozna podrobnosti, kot jih je opisal avtor. Tak opis pa omogoča celovitejši uvid v premišljeno in kompleksno delo, zato **menim, da bi bilo dobrodošlo, da bi bila na spletni strani RTV Slovenija takšna razlaga vedno dostopna vsem, ki bi se z njo radi podrobneje seznanili.**

Mnenje o premajhnem znaku »ZNOVA«

»Mot me, da je znak »znova« premalo viden. Kot da bi želeli skriti, da ne gre za prvo predvajanje, ampak za ponovitev. Recimo pri skokih, ki sem jih nazadnje gledal, bi ta napis skoraj spregledal. Je zelo majhen, pa še pokonci je postavljen, da moramo nagniti glavo, če ga želimo prebrati. Menim, da si gledalci zaslužimo, da bi bil ta napis bolj opazen, vsaj na začetku predvajanje ponovitve.« (F. S.)

IV. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM

Ljudje in zemlja, 5. 1.: Napačni podnapisi

Gledalka F. P. je se je pritožila zaradi napačnih podnapisov v oddaji [Ljudje in Zemlja](#), ki je bila na sporedu, 5. januarja:

»Moram vas spet obvestiti o napaki pri podnaslavljanju. V nedeljo, 5. 1. 2025, sem kot običajno gledala oddajo Ljudje in zemlja. Žal sem nekaj minut začetka zamudila in potem nekje 20 minut gledala oddajo in brala podnapise prek teleteksta. Končno sem ugotovila, da je nekaj hudo narobe. Predvajalo se je o Veliki planini, krave in pohodniki in komentarji ljudi. Jaz pa berem o ocenjevanju medu v Kopru in dražbi vin v Portorožu, ki je bilo v zadnji oddaji v letu 2024. Takoj, ko sem to ugotovila, sem pisala vodji Službe za dostopnost in vprašala, kaj se dogaja. Ona je potem klicala odgovorne in mi sporočila, da bodo podnapisi v ponovitvi oddaje in na spletu pravilni.

Veliko je bilo že napak v zvezi s teletekstom, a takega kiksa še ne. Ne razumem, ali med predvajanjem oddaje nihče ne preverja, ali se podnapisi ujemajo s sliko. Ta oddaja je bila zelo razgibana in pestra z dogodki, zato sem zelo razočarana, ker ne vem, ali bom imela čas gledati ponovitve. In to je bila šele prva oddaja Ljudje in zemlja v tem letu. Lepo pozdravljeni in več pozornosti pri delu zaposlenih na RTV.«

Vodja Oddelka za podnaslavljanje za gluhe in naglušne v MMC-ju Aida Ljubijankić

Kar se tiče oddaje Ljudje in zemlja, je šlo popolnoma za tehnično oziroma sistemsko napako, na katero opozarjam že vrsto let, a ta še ni rešena.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Zahvaljujem se vam za poslano opozorilo. Ker ne gre za napako, za katero je malo verjetnosti, da bi se ponovila, temveč, kot izhaja iz odgovora, za sistemsko napako, katere odprava bi

zmanjšala možnost izpadov podnapisov, sem MMC-ju zapisala Priporočilo, da poskušajo sistemsko napako čim prej odpraviti in mi po tem poročati v odzivnem poročilu.

»Spremljevalna glasba pri govornih prispevkih je za naglušne osebe moteča in otežuje razumevanje vsebine«

Iz Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije so na pobudo gledalke **M. B.** varuhinji poslali dopis glede težav, s katerimi se soočajo gluhi in naglušni gledalci:

»Sporočilo gospe M. B. naslavlja težavo, s katero se pogosto soočajo gledalci z izgubo sluha pri spremljanju televizijskih programov. Spremljevalna glasba pri govornih prispevkih je za naglušne osebe moteča in otežuje razumevanje vsebine. Saj je zaradi slabšega sluha težje hkrati zaznavati govor in glasbo. To predstavlja izziv predvsem pri spremljanju informacij, kjer je jasnost govora ključnega pomena.

Pošiljamo nekaj primerov, ki so bili izpostavljeni s strani uporabnikov:

- *Mestne promenade*
- *prispevki v Tarči*
- *napovedniki v informativnih oddajah*
- *uvodna napoved (voditeljev uvod) v Ah, ta leta!*

Upamo, da bodo ti konkretni primeri v pomoč pri nadaljnjem iskanju rešitev.

Zavedamo se, da RTV Slovenija izvaja številne prilagoditve za različne ciljne skupine, vendar bi bila izboljšava na tem področju zelo dobrodošla.

V imenu Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije vas vljudno prosimo za podporo in posredovanje pri iskanju rešitev, ki bi omogočile boljšo dostopnost vsebin za osebe z izgubo sluha. Zahvaljujemo se vam za vaše razumevanje in trud.» (K. M., Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije)

V. RTV-PRISPEVEK

Kje je opredeljeno povišanje RTV-prispevka s 1. 1. 2025?

Zavezanca za plačilo RTV-prispevka **A. R.** je zanimalo, kje se nahaja sklep o povišanju RTV-prispevka s 1. januarjem letošnjega leta:

»Prosim, da mi sporočite naziv zakona in št. člena tega zakona, v katerem je opredeljeno povečanje RTV-prispevka s 1. 1. 2025.

Povečanje prispevka je kraja nas davkoplačevalcev. Osebno programov RTV SLO, razen nekaterih oddaj športa, ne gledam, in se upravičeno počutim okradenega. Poleg RTV-prispevka, Telekomu plačujem znaten del svoje pokojnine, da TV sploh lahko gledam.»

ODGOVOR VARUHINJE

[Zakon o RTV Slovenija](#) v 31. členu, točka 3, navaja:

»(3) Višina prispevka se določa z zakonom. Vlada višino prispevkov spremeni za največ 10%, če za to obstajajo utemeljeni ekonomski razlogi, vendar najkasneje do 1. septembra tekočega leta za naslednje leto.«

Skladno s tem je Vlada RS sprejela sklep o povišanju RTV-prispevka s 1.1. 2025 na seji Vlade 28. 8. 2024, obvestilo o njem je v sporočilih vlade za javnost [tukaj](#).

Vsekakor odločitev o dvigu RTV-prispevka ni v pristojnosti RTV Slovenija, temveč Vlade RS. RTV Slovenija je vladi to sicer predlagala, ker se RTV-prispevek ni povišal že 12 let, odločitev pa je v pristojnosti Vlade RS.

VI. SPLOŠNO

Mnenje: »Spre gledani dogodki javnega značaja«

Gledalec, poslušalec in bralec **A. M.** se je odzval na, kot je napisal, »spre gledane informacije javnega značaja« v vsebinah RTV Slovenija:

»Pritožbe se nanašajo na obravnavo problematike ljubljanskega kanala CO, shoda na Trgu republike in poročilo Računskega sodišča o STA. Tako sam kot kolegi iz Odbora DEM (demokracije enakih možnosti) sem v zadnjem času naletel na dogodke javnega značaja, ki bi morale dobiti ustrezno mesto v vaših informativni oddajah, a jih niso dobili. /.../

Tudi tokrat ste spregledali (vsakomesečno) zborovanje pred ljubljanskim Magistratom, ki ga vodi družbeni aktivist Aleš Primc in se nanaša na sporni kanal CO – kanalizacijo prek vodovarstvenega območja. Ob tem, da o tem razpravlja tudi parlamentarna komisija. Skoraj popolna ignoranca protestov prizadetih in razprav v DZ o izredno pomembni zadevi. Ali temu botruje strahospoštovanje do župana mesta, ne bom špekuliral. Nedvomno gre za neprofesionalni pristop odgovornih na RTV SLO, za kar bi moral kdo tudi odgovarjati.*

Po drugi strani pa je potrebno potrditi, da ste na to temo v decembru 2024 poročali o protestu pred upravno enoto Ljubljana Bežigrad. A tudi o tem zelo "minimalistično". Bom konkreten: nekaj malega na MMC, v Poročilih na TV ob 17. uri (brez uvodne najave) 40 sekund; v Dnevniku ob 19. uri le še 20 sekund; v najbolj gledanih Odmevih pa nič. Lahko, da je bilo še v kakšni radijski oddaji, a gledano v celoti zelo "minimalistično".

Ob tem, da ni šlo za "ponavljanje enega in istega" (kar je bilo vaše opravičilo) kot pri ignoriranju najštevilčnejših protestov na Trgu republike v zadnjih treh desetletjih v organizacije stranke Glas upokojencev (predsednika Pavleta Ruparja) in Društva 1. oktober. To je tudi druga pritožbena zadeva.*

Vsak mesec je pri obeh dogodkih prihajalo do novih informacij, zapletov in razpletov. Ne bom našteval, katerih - in kot vidite, tudi ne natančnega datuma omenjenih dogodkov - saj bi ob tisočih plačanih novinarjih to morali sami ugotoviti. Bi pa ponovno opozoril, da boste v primeru negativnega epiloga - onesnaženja vode zaradi kanala CO - nosili veliko odgovornost, saj ste tako pomembni temi namenili tako malo prostora. Poleg možne ekološke katastrofe so posredi tudi

vprašanja delovanje pravne države, inšpekcijskih služb in sploh invalidnosti nadzornih instanc. Pa tudi to vas žal kaj posebej ne zanima.*

Ena od izredno pomembnih nadzornih instanc je seveda tudi naslovljeni javni medij. Strukturno celo temeljni. Če bi bil vaš odziv glede na perečo problematiko ustrežnejši, bi prav gotovo sistemske kontrolne instance delovale bolje. /.../*

In še tretja zadeva, ki bi jo tudi sam skoraj spregledal, če ne bi o tem poročali alternativni mediji. Računsko sodišče je podalo zelo kritično oceno o poslovanju STA. Posebno na neustrezno poslovanje s komercialnim delom javne agencije in njihovimi pomanjkljivimi poročili. O tem pa je bilo tudi vaše poročanje neustrezno. Glede na težo znane afere, ki se še danes uporablja za kritiko prejšnje vlade, zelo minimalistično in neproblematično. Mislim na zadevo, ki je dobila na RTV SLO enormen obseg. Namreč začasno neplačevanje obveznosti iz proračuna do agencije v času Janševe vlade, v katerega je bil vpleten resor g. Urbanije. Nočem poročila Računskega sodišča smatrati kot opravičila za znane dogodke okoli STA, a očitek o vaši pristranskosti ostaja: osvetlitve druge strani medalje zapleta prejšnje vlade z STA.*

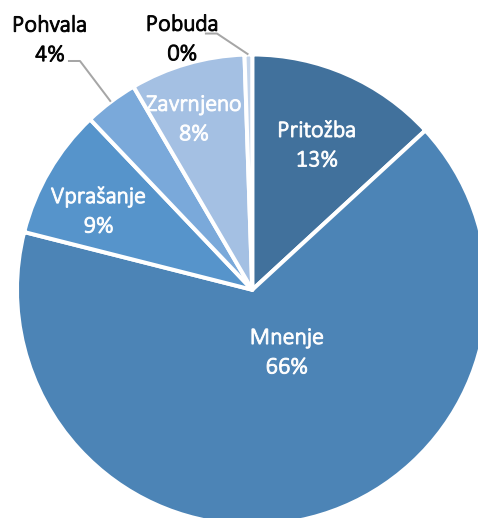
Opomba: oznaka "" pri besedah ste/vas/vaši /vašem: niso mišljene osebe, ampak javni medij kot tak«*

STATISTIKA

Naziv OE	JANUAR 2025	DECEMBER 2024	JANUAR 2024	Mesečno povprečje 2024
PPE TELEVIZIJA SLOVENIJA				
SKUPAJ	78	64	164	78,42
Informativni program	35	32	50	40,83
Kulturno umetniški program	9	4	20	7,5
Razvedrilni program	8	12	25	7,67
Športni program	11	6	44	10,58
TV Koper	1	0	1	0,25
TV Maribor	1	0	1	0,17
Splošno	13	10	23	11,42
PPE RADIO SLOVENIJA				
SKUPAJ	6	7	12	9
Radio Prvi	4	5	8	5,58
Val 202	2	1	1	1,33
Ars	0	0	1	0,17
Radio Koper	0	0	0	0,83
Radio Maribor	0	0	0	0,17
Radio Si	0	0	1	0,08
Splošno	0	1	1	0,83
RTV - PROGRAMI ZA NARODNI SKUPNOSTI				
SKUPAJ	0	0	1	0,25
TV Capodistria	0	0	0	0,17
Radio Capodistria	0	0	1	0,08
TV studio Lendava	0	0	0	0
Pomurski madžarski radio (MMR)	0	0	0	0
PPE MMC				
SKUPAJ	46	33	18	34,67
Novinarske vsebine	25	9	5	10,33
Uporabniške vsebine	21	23	13	22,5
Storitve	0	1	0	1,83
RTV SLOVENIJA				
SKUPAJ	60	48	125	85,17
Jezikovna kultura	19	5	6	8,67
Oglaševanje	6	3	8	7,83
Dostopnost in prilagojeni programi	2	7	6	4,75
RTV-prispevek	5	1	3	2,75
Tehnične zadeve	7	5	3	6,25
RTV SLO - splošno	5	11	17	11,09
Svet RTV Slovenija	0	0	0	0
Varuhinja	1	1	5	1,83
Zavrnjena obravnava	15	15	77	42
VSI ODZIVI	<u>190</u>	<u>152</u>	<u>320</u>	<u>207,50</u>

Statistika po vrsti odziva

SKUPAJ	<u>190</u>
Pritožba	25
Mnenje	125
Vprašanje	17
Pohvala	7
Pobuda	1
Zavrjneno	15

SKUPAJ	<u>190</u>
Elektronska pošta	126
Spletni obrazec	29
Pismo	2
Telefon	33

